

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta
Katedra sociální práce

Bakalářská práce

Reflexe svého povolání příslušníky Policie ČR v Týně nad Vltavou

Vypracoval: Martin Macháček
Vedoucí práce: PhDr. Martina Hrušková, Ph.D.

České Budějovice 2015

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá problematikou vnímání svého povolání policistů sloužících na obvodním oddělení v Týně nad Vltavou, kteří se na takto malém městě dennodenně dostávají do konfliktu rolí policista versus kamarád, známý, rodinný příslušník. Cílem práce je zmapování problémů, které týňští policisté vnímají jako zásadní pro výkon svého povolání.

První část práce se zabývá teoretickými otázkami v oblasti Policie ČR a etiky. V praktické části práce je proveden vlastní výzkum. Výběrový soubor byl tvořen 6 policisty z OO Policie ČR v Týně nad Vltavou. Pro výzkum byla použita metoda kvalitativní výzkumné strategie. Sběr dat byl uskutečněn pomocí polostrukturovaného rozhovoru, ve kterém bylo předem připraveno 14 otázek, jejichž pořadí se podle průběhu rozhovoru měnilo, a které byly doplňovány dalšími otázkami, opět dle průběhu rozhovoru. Výsledky výzkumu jsou prezentovány v přehledných tabulkách, které jsou následně doplněny komentáři.

Cílová otázka výzkumu zněla: V čem spatřují příslušníci Policie ČR v Týně nad Vltavou hlavní problém při výkonu svého povolání? Z výzkumu vyplynulo několik skutečností, které znepríjemňují policistům práci u Policie ČR.

Práce může sloužit vedoucím pracovníkům podobně velkých a menších obvodních oddělení ke zkvalitnění pracovního prostředí a posílení příznivých pracovních podmínek policistů. Dále může sloužit vrcholovým manažerům Policie ČR jako podnět ke změně podmínek kariérního růstu.

Klíčová slova: policie – etika – morálka – etický kodex – korupce – reflexe

Abstract

The objective of this bachelor thesis is to find out how police officers serving at the district department in Týn nad Vltavou perceive their occupation in which they sometimes find themselves on a daily basis in conflicting roles of a policeman versus a friend, an acquaintance or a family member. The work aims to map the problems seen by the Týn police officers as crucial for the exercise of their profession.

The first part of the thesis deals with the theoretical problems in the area of Czech Police and ethics. The practical part of the work contains the research. The surveyed group consists of 6 police officers working at the district department of the Police of the Czech Republic in Týn nad Vltavou. The method of qualitative research strategy was used for the research. The collection of data was executed during semi-structured interviews with 14 pre-approved questions whose order changed during the interview. According to the development of the interviews, the basic set of questions was extended with further enquiries. The research results are presented in well-arranged tables, additionally complemented with comments.

The targeted research question was: What the police officers in Týn nad Vltavou perceive as the main problem in the exercise of their profession? The research highlighted several factors that make working in the ranks of Czech Police more unpleasant.

The thesis can serve to the executive workers of similarly big or smaller district departments to improve the work environment and strengthen the work conditions that are favourable for police officers. The findings can also be used by top managers of the Police of the Czech Republic as an incentive to change the conditions of the career growth.

Keywords: police – ethics – morale – ethical principles – corruption – reflection

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svoji bakalářskou práci vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury. Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to – v nezkrácené podobě – v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne

.....

(jméno a příjmení)

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval PhDr. Martině Hruškové, PhD., za cenné, podnětné rady a připomínky při odborném vedení mé bakalářské práce. Zvláštní poděkování chci vyjádřit své manželce, za významnou pomoc a trpělivost při mém studiu.

Obsah

Úvod.....	8
1 Teoretické vymezení.....	9
1.1 Policie České republiky.....	9
1.1.1 Policista.....	10
1.1.2 Reforma Policie České republiky.....	11
1.2 Pojmy mrav, morálka, etika	12
1.3 Policejní etika.....	15
1.4 Etické kodexy.....	18
1.4.1 Evropský kodex policejní etiky	18
1.4.2 Etický kodex Policie ČR.....	20
1.5 Neetické chování v řadách policie	21
1.5.1 Korupce.....	21
1.5.2 Zneužití přímého donucení	25
1.5.3 Nevhodné chování na veřejnosti a vůči veřejnosti	26
1.6 Problémy při praktickém uplatňování principů policejní etiky.....	27
1.7 Vztah policistů ke službě	29
2 Cíl práce a výzkumná otázka	31
2.1 Cíl práce	31
2.2 Výzkumná otázka.....	31
3 Metodika	32
3.1 Použitá metodika.....	32
3.2 Výzkumný soubor	32
4 Výsledky výzkumu	34
Tabulka 1 – Základní charakteristika komunikačních partnerů.....	34
Tabulka 2 – Vnímání své práce	35
Tabulka 3 – Jednání s osobou přestupce.....	37
Tabulka 4 – Přístup k otázce policejní etiky.....	39
Tabulka 5 – Finanční ohodnocení policistů	42

Tabulka 6 – Kariérní růst u policie	43
Tabulka 7 – Korupce u policie.....	45
Tabulka 8 – Administrativa u policie	47
5 Diskuze	48
6 Závěr	53
7 Použitá literatura:	55
8 Použité zkratky	58
9 PŘÍLOHY	59
Etický kodex Policie České republiky	59
Přepisy rozhovorů	61

Úvod

Na policisty je v současné době kladeno mnoho nároků, ovšem společnost je ve většině případů nedokáže docenit. Policisté se již netěší úctě, jako tomu bývalo dříve, ale naopak se stále častěji stávají terčem nárazek a slovních nebo dokonce fyzických útoků. Práce u policie je velmi psychicky i fyzicky náročným povoláním a ne každý ji dokáže zvládnout tak, aby na společnost působil preventivně a profesionálně, z toho následně pramení negativní mínění veřejnosti, která jednání jednoho nebo pár policistů generalizuje na celou organizaci.

Cílem bakalářské práce je zmapování vnímání vlastního povolání u policistů působících v Týně nad Vltavou, reflexe řešení pracovních problémů a eventuálních etických dilemat souvisejících s jejich prací.

Teoretická část práce představuje Policii ČR, zmiňuje její reformu, dále se zabývá etikou a to především policejní etikou. V neposlední řadě práce představuje Etický kodex Policie ČR, nastiňuje neetické chování v řadách policie, včetně korupce a zabývá se vztahem samotných policistů ke službě. V praktické části bakalářské práce se autoři zabývali výzkumem, přičemž výzkumný soubor tvořilo 6 policistů z OO PČR v Týně nad Vltavou. V práci je popsána realizace tohoto výzkumu, následuje prezentace výsledků a vyvození závěrů.

Výzkum byl prováděn na základě mého přesvědčení, že je nutné veřejnosti ukázat, že práce u policie je náročným povoláním, které si nezaslouží pouze kritiku, ale také uznání. Snahou výzkumu bylo zjistit, co policisty nejvíce tíží při výkonu svého povolání a zkusit navrhnout řešení těchto problémů.

1 Teoretické vymezení

1.1 Policie České republiky

Policie České republiky vznikla 21. června 1991 zákonem České národní rady. Tento již zastaralý zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, nahradil s účinností od 1. ledna 2009 zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (POLICIE ČR).

Slovo „policie“ vzniklo z řečtiny. Řecké slovo „polis“ v překladu znamená obec, město, stát; další řecké slovo „politeia“ pak znamená státní zřízení (MACEK, HÁJEK 2003, s. 31).

Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, jehož úkolem je služba veřejnosti, kterou lze vymezit jako ochranu bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku, předcházení trestné činnosti a plnění úkolů podle trestního řádu (ČESKO 2008a, §1).

Policie České republiky podléhá Ministerstvu vnitra České republiky a tvoří ji policejní prezidium, útvary s celostátní působností (jako například Útvar pro odhalování organizovaného zločinu, Útvar pro ochranu prezidenta republiky, Útvar rychlého nasazení aj.), krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajských ředitelství. V čele policejního prezidia stojí policejní prezident, který se zodpovídá ministru vnitra. Útvary s celostátní působností jsou podřízeny policejnímu prezidiu a zřizuje je ministr vnitra na návrh policejního prezidenta. Krajská ředitelství jsou zřízena zákonem a jsou také podřízena policejnímu prezidiu. Počet krajských ředitelství policie, odpovídá územním obvodům krajů České republiky, tedy 14 (VOKUŠ 2010, s. 3,6).

1.1.1 Policista

Policisté jsou ve vztahu k České republice ve služebním poměru. Tento vztah se řídí zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů. Policistou se může stát každý bezúhonný občan ČR, který je starší 18 let a splnil všechny části přijímacího řízení. To se skládá z fyzické, osobnostní a zdravotní způsobilosti. Policista nesmí být politicky angažován a nesmí podnikat. Přijatý policista skládá slib (převzato z VOKUŠ 2010, s. 8):

„Slibuji na svou čest a svědomí, že při výkonu služby budu nestranný a budu důsledně dodržovat právní a služební předpisy, plnit rozkazy svých nadřízených a nikdy nezneužiji svého služebního postavení. Budu se vždy a všude chovat tak, abych svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. Služební povinnosti budu plnit řádně a svědomitě a nebudu váhat při ochraně zájmů České republiky nasadit i vlastní život.“

Každý policista absolvuje tzv. základní odbornou přípravu, tedy odborné proškolení a praxi, která trvá 12 měsíců, následně je přijat do služebního poměru, většinou na dobu určitou 3 roky. Po uplynutí této doby složí zkoušky odborné způsobilosti a služební poměr je mu umožněn na dobu neurčitou. Základní služba policisty činí 37,5 hodin týdně. Příslušníci Policie ČR musí především dodržovat určitá pravidla, tedy dodržování služební kázně, zachování mlčenlivosti o skutečnostech, které se dozvědí při výkonu služby, nejednat tak, aby docházelo ke střetu zájmů, musí dbát na svou důstojnost i důstojnost ostatních osob. Svým jednáním by policista neměl zasahovat do práv a svobod, a pokud, v rámci ochrany bezpečnosti, musí použít sílu nebo hrozbu silou, je ze zákona povinen použít slov „Jménem zákona“. Při provádění jakéhokoliv úkonu se policista musí prokázat průkazem nebo odznakem policie, na kterých musí být zřetelně viditelné identifikační číslo, služebním stejnokrojem s viditelným identifikačním číslem na levé straně prsou, a pokud to vzhledem k povaze úkonu není možné, musí svou příslušnost k Policii ČR prokázat ústním prohlášením „Policie“.

Ústní prohlášení postačuje například u případů, kdy je třeba neodkladného zásahu, když dochází k útoku na život, zdraví nebo majetek. Jakmile to okolnosti opět dovolí, musí se policista prokázat dodatečně a to zase služebním stejnokrojem, služebním průkazem nebo odznakem policie s viditelným identifikačním číslem (srv. VOKUŠ 2010, s. 8, KOPAL 2001, s. 14f).

Mezi nejčastější oprávnění příslušníků policie patří, dle VOKUŠE (2010, s. 18), omezení osobní svobody, zastavení dopravního prostředku, použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla, dále může vyzvat osobu k prokázání totožnosti, odebrat věc, pokud hrozí nebezpečí, že by byla využita k ohrožení osob nebo majetku, má právo vykázat osobu z bytu v souvislosti s domácím násilím aj.

Dle BRAUNA (2010, s. 9f) se policisté v posledních letech stávají stále častěji oběťmi zbytečných útoků. Poukazuje na to, že stoupající čísla jsou alarmující a ačkoliv v minulosti náležela osobám v uniformách úcta, dnes je trend spíše opačný a člověk v uniformě je, z důvodu snadného rozpoznání, často terčem útoků a hrubých narážek policejních odpůrců.

1.1.2 Reforma Policie České republiky

Komplexní reforma Policie ČR se rozběhla v roce 2008 a stala se jednou z priorit MV ČR. Legislativní část představuje zákon o policii, který nabyl účinnosti 1. ledna 2009 a změnový zákon. Nová filozofie policejní práce se zakládá na přesvědčení, že ke zvýšené kontrole kriminality přispívá spolupráce veřejnosti s policií. Veřejnost si všímá a identifikuje vše, co je podezřelé a měla by na to upozornit policii. Základním cílem reformy policie je „moderní policie“, tedy policie otevřená a vstřícná. Proto, aby lidé policii takto začali vnímat, vytvořilo se v rámci reformy heslo „Pomáhat a chránit“, které se objevuje na automobilech, technice a služebnách Policie České republiky.

Reforma se zabývá orientací policie na prevenci, debyrokratizací a zefektivněním policejní činnosti. Důležitá je modernizace organizační struktury policie, která do té

doby neodpovídala členění státu na vyšší územní samosprávné celky (ŠKODA, VAVERA, ŠMERDA 2009, s. 9).

1.2 Pojmy mrav, morálka, etika

Mravem jsou podle SOKOLA (2010, s. 68f) naučené kulturní vzorce, jednání a chování dané společnosti, která k němu vede všechny své členy. Je tedy společný pro danou skupinu lidí – společnost. Jedná se v podstatě o formu konformity. Oproti společnému mravu staví SOKOL dále individuální **morálku**. Také NESVADBA (2009, s. 37 - 47) rozlišuje mezi **mravními normami** a **morálními hodnotami**. Zatímco mravní normy, tedy to, co je mravně správné, lze chápat v kontextu dané společnosti, v níž žijeme, morálními hodnotami se rozumí jednání, shodující se se svědomím jednotlivce. Morálka jednotlivce vzniká sociálním učením.

Svědomí je povědomí o současné existenci dobra a zla a schopnost rozlišit, co je správné a co špatné. Svědomí vychází z předpokladu, že každý duševně zdravý a svéprávný člověk ví, že by měl konat dobro a zlu se vyvarovat (srov. HERZOGOVIÁ 1997, s. 54, NESVADBA 2009, s. 27).

HERZOGOVIÁ (1997, s. 99) uvádí jako pozitivní **mravní hodnoty** například požadavek spravedlnosti, uměřenosti, skromnosti, statečnosti a v negativním smyslu zlo, povýšenectví, záludnost, pokrytectví, zbabělost. Podle převahy pozitivních nebo negativních hodnot pak hovoří o vysoké nebo nízké morálce dané společnosti.

Jak říká COUPER (2013) být morální znamená vybrat si správně mezi dobrem a zlem nebo mezi správným a špatným jednáním.

Otázky po **mravním vědomí** se objevují už od počátku lidstva. Člověk se odedávna ptá, odkud se berou mravní představy, kdo nám stanovil mravní normy. Základní mravní normou je bezesporu již po tisíciletí Desatero přikázání z Písma svatého, které

přinesl Mojžíš z hory Sinaj. Bůh tak nastavuje normy společnosti a sám o nich hovoří jako o smlouvě.

Ve 2. knize Mojžíšově je formulován Dekalog takto (zvýraznili autoři):

„Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví.

Nebudeš mít jiného boha mimo mne.

Nezobrazíš si Boha zpodoběním něčeho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí. Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, Bůh žárlivě milující. Stíhám vinu otců na synech do třetího i čtvrtého pokolení těch, kteří mě nenávidí, ale prokazují milosrdenství tisícům pokolení těch, kteří mě milují a má přikázání zachovávají.

Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha. Hospodin nenechá bez trestu toho, kdo by jeho jména zneužíval.

Pamatuj na den odpočinku, že ti má být svatý. Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci. Ale sedmý den je den odpočinku Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá dcera ani tvůj otrok a tvá otrokyně ani tvé dobytce ani tvůj host, který žije v tvých branách. V šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočinul. Proto požehnal Hospodin den odpočinku a oddělil jej jako svatý.

Cti svého otce i matku, abys byl dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.

Nezabiješ.

Nesesmilníš.

Nepokradeš.

Nevydáš proti svému bližnímu křivé svědectví.

Nebudeš dychtit po domě svého bližního. Nebudeš dychtit po ženě svého bližního ani po jeho otroku ani po jeho otrokyni ani po jeho býku ani po jeho oslu, **vůbec**

po ničem, co patří tvému bližnímu.“ (BIBLE 2001, 2. KNIHA MOJŽÍŠOVA 20, 1 – 17).

Je patrné, že morálka, stejně jako její normy, je s časem a společností proměnná. Dokládá to například přikázání - nepožádáš manželky bližního svého, v němž je manželka stavěna na roveň s majetkem a dobytím, tedy je považována za vlastnictví muže. Současný člověk se pozastaví také nad zmínkou o otroctví, které v té době bylo naprosto běžným, s morálkou se nevyklučujícím, jevem. V Novém zákoně, tedy později psanému Písmu, je již desatero trochu upraveno. Například v evangeliu podle Matouše se dočteme, co řekl Ježíš o zabití:

„Slyšeli jste, že bylo řečeno otcům: Nezabiješ! Kdo by zabil, bude vydán soudu. Já však vám pravím, že již ten, kdo se hněvá na svého bratra, bude vydán soudu; kdo snižuje svého bratra, bude vydán radě..“ (BIBLE 2001, MATOUŠ 5 – 21).

Ježíš upravuje normy morálky. Ne tedy jen čin, ale už pomyšlení na něj je špatné. Dále se v Evangeliu sv. Matouše dočteme, že ne jen cizoložství samotné, ale už pomyšlení na něj je hříchem. Ve Starém zákoně řečené pravidlo „Oko za oko, zub za zub“ Ježíš dále upravuje a říká, že se zlými nemáme jednat jako oni s námi, ale máme jim nastavit i druhou tvář a on sám nám tyto činy dokazuje při svém umučení (viz BIBLE 2001, LUKÁŠ 23-34). Důležitou normou, kterou Ježíš, jako symbol nejvyšší morálky, stanovil je přikázání „miluj bližního svého jako sebe samého“. V listu Římanům (13-9) od apoštola Pavla se dočteme právě tuto myšlenku:

„Vždyť přikázání ,nezcizoložíš, nezabiješ, nepokradeš, nepožádáš a kterákoli jiná jsou shrnuta v tomto slovu: Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.“

Etikou pak HERZOGOVÁ (1997, s. 99) rozumí vědní disciplínu, která studuje mravní chování, mravní citění, mravní hodnoty a normy, mravní povinnosti. Morálka je tedy, v tomto pojetí, předmětem výzkumu etiky jako vědy.

NESVADBA (2009, s. 12) upozorňuje, že pojem **etika** vznikl z řeckého „Éthos“, což znamenalo „obvyklé místo k bydlení“ a v přeneseném významu pak zvyk, obyčej.

Z toho vyplývá, že etika je jakousi teorií o obvyklém přebývání člověka na světě v morálním smyslu slova. Tedy etika je i dle NESVADBY teorií morálky a mravnosti.

DUFKOVÁ A ZLÁMAL (2003, s. 4) **etiku** chápou v několika rovinách, jednak, stejně jako Herzogová, jako vědní disciplínu, která se zabývá tím, co je dobré a špatné, dále hovoří o etice jako souboru morálních zásad a hodnot. Etikou jsou zásady jednání jednotlivce nebo (profesní) skupiny, studium obecné povahy morálky a konkrétních morálních postojů. A v neposlední řadě je zde etika chápána jako pravidla či standardy, kterými se řídí jednání členů určité profese, morální kvalita určitého jednání. O etice hovoří DUFKOVÁ A ZLÁMAL také jako o vlastnosti.

Popsáním rozdílu mezi pojmy **etika a morálka** se zabývají i další autoři:

„Morálka (mravnost) reguluje chování lidí ve společnosti prostřednictvím mravních norem. Etika (teoretický obor) studuje morálku, vyvozuje etické principy a aplikuje je v situacích etické volby“ (viz SRNEC 2010, s. 20).

„Etika je filozofickou disciplínou, jejímž předmětem je morálka“ (viz POSPÍŠIL nevydáno, s. 2)

1.3 Policejní etika

Policejní etika úzce souvisí s pojmem **profesní etika**, kterému se chceme v úvodu této podkapitoly také věnovat. NESVADBA (2009, s. 149f) uvádí profesní etiku jako soubor norem a hodnot, které jsou nepostradatelné pro danou profesi, přičemž každá profesní etika by měla obsahovat:

- a) Axiologický aspekt (klíčové etické hodnoty)
- b) Deontologický aspekt (výčet mravních norem)
- c) Behaviorální aspekt (hledání vhodných způsobů k dodržování norem)

V mnoha případech je k výčtu etických norem a hodnot sestaven etický kodex dané profese. Zamysleme se nad tím, pro jaké profese je kromě kodexu pracovních povinností nutná existence etického kodexu. Zde je nutné si vydělit prosté „zaměstnání“ („výdělečná činnost) od pojmu „profese“ („povolání“). Dle NESVADBY (2009, s. 150) se profese od zaměstnání odlišuje těmito znaky:

- vykonavatel profese musí mít určité kompetence (specifické odborné vědomosti, znalosti a dovednosti)
- za poskytování odborného vzdělání k těmto profesím i úpravu jeho úrovně ručí stát
- existuje organizace, která profesi reprezentuje a reguluje chování a jednání příslušníků profese, pokud je třeba
- je zde velká míra kolektivní odpovědnosti
- existují etické normy, které jsou stanoveny v etickém kodexu

HERZOGOVI (1997, s. 100ff) udává znaky, které jsou typické pro profese, pro které je žádoucí existence etického kodexu.

- příjemcem profesní činnosti je duchovní stránka člověka
  - nejedná se tedy v žádném případě o obchodní vztah, o vztah zprostředkovaný penězi; vykonavatelé profese mají možnost ovlivnit život svých klientů (policista má v rukou bezpečnost lidí, kněz duši věřících, lékař zdraví člověka)
- vykonavatel profese slouží tzv. „vyšším hodnotám“, ve prospěch společnosti
  - služba veřejnému zájmu těchto profesí by měla být nadřazena zájmům osobním; na rozdíl od zaměstnání, ve kterém se sleduje pouze soukromý, ryze sobecký zájem (například zaměstnanec banky musí dodržovat kodex pracovních povinností zaměstnanců banky, který ale souvisí s maximalizací zisku dané banky, tento cíl je tedy ryze soukromý)
- nezávislost v rozhodování; osobní odpovědnost za rozhodnutí

- například chirurg musí mít určitou autonomii v rozhodování, stejně tak policista, jehož práce se sice řídí zákony a policejními předpisy, musí, tam, kde zákon konkrétní situaci detailně neřeší, přijímat vlastní rozhodnutí na základě etického kodexu (nebo ještě lépe na základě svého svědomí) tak, aby ochránil životy, svobodu, bezpečnost a základní práva občanů

Policejní etika je soubor norem, upravujících chování policistů v různých situacích z hlediska toho, co společnost od policie očekává (NESVADBA 2009, s. 154). Jedná se o obor profesní etiky, která je utvořena na základě spojení několika disciplín a to sociální filozofie, obecné etiky, filozofie práva kriminologie, sociologie, psychologie aj. a úzce spolupracuje s policejní praxí (HERZOGOVI 2003, s. 5f).

Cílem policejní etiky je bezesporu stanovení etických norem a hodnot, nutných pro výkon policejní profese, a tím vytvoření základních vzorových situací pro řešení morálních dilemat policistů v konkrétních situacích. Neméně důležitým účelem policejní etiky je uvědomění si morální odpovědnosti každého policisty vůči společnosti, občanům, nadřízeným, kolegům i sobě samému.

Etický aspekt by měl být součástí odborných kompetencí každého policisty. K tomu, aby se tak mohlo stát, je nutné budovat systém vzdělávání v Policii ČR tak, aby etika nebyla jen vedlejším předmětem, ale aby byla chápána jako součást profesní vybavenosti policisty. Jde o to, že etické vzdělávání by mělo vzbuzovat v policistech potřebu klást morální otázky a ne je naučit předem daným modelovým situacím. Dále je nutné vytvořit u Policie ČR takové prostředí, které by každého policistu, bez rozdílu služební hodnosti, k morálnímu jednání motivovalo (NESVADBA 2009, s. 153 - 163). NESVADBA (2009, s. 164) uvádí sociální faktory, které by k motivaci k morálnímu jednání policistů přispěli:

- uvědomění si a upevnění pocitu zodpovědnosti každého občana za své vlastní chování a jednání; minimalizace korupce a protekce; zvýšení autority státu i jeho ozbrojených složek; zlepšení odměňování ozbrojených složek

- změna způsobu řízení policejní činnosti: debyrokratizace policejní práce, posílení úlohy osobnosti policisty, důraz na kvalitu provedené práce na úkor kvantity.
- zvýšení profesní i lidské úrovně policejního managementu, s čímž souvisí i zamezení vstupu politiky do policejní činnosti

Pojem **deontologie** pochází z řeckého deon, deontos – povinnost a logos – nauka a chápeme ji jako nauku o morálce. V užším slova smyslu ji považujeme za tu část etiky, která se zabývá právními, profesionálními, morálními povinnostmi, společenskými situacemi a pravidly chování vůči klientům (BORSKÁ et al 1995, s. 7).

NESVADBA (2007, s. 18) hovoří o policejní deontologii jako o nauce o povinnostech a správném profesním jednání příslušníků a zaměstnanců policie. Dle něj se jedná o pojem širší než policejní etika, a to z toho důvodu, že se zabývá nejen etickými, ale také právními, profesionálními a společenskými pravidly chování. Policejní etika je chápána a vyučována na základě etické deontologie. „Jakoukoli profesní deontologií se rozumí více méně úplný výčet žádoucích mravních norem a povinností, tedy jako kodex žádoucího skupinového chování.“

1.4 Etické kodexy

1.4.1 Evropský kodex policejní etiky

Jak jsme již uvedli výše, etické kodexy vznikají zejména proto, aby určitá profesní skupina jednala koordinovaně, a to tak, aby docházelo k uspokojování zájmů veřejných, tedy zájmů nadřazených individuálním potřebám. Etické kodexy jsou tedy sepsané základní mravní principy, které má daná profesní skupina považovat ve své práci za závazné. Kromě níže blíže specifikovaného kodexu policejní etiky vznikla již řada dalších kodexů, namátkou (nalezeno z internetu) Etický kodex České lékařské komory,

Etický kodex práv pacientů, Etický kodex zaměstnanců úřadu vlády, Etický kodex Českomoravské psychologické společnosti (NESVADBA 2009, s. 203; ETICKÉ KODEXY).

Jedním z prvních pokusů, stanovit etické normy pro policii, se stala Deklarace o policii, kterou roku 1979 přijalo Parlamentní shromáždění Rady Evropy. Obsahuje základní etické povinnosti policisty, jako např. každý policista musí plnit úkony, které mu ukládá zákon, přitom chrání své spoluobčany před násilím a jinými nezákonnostmi; určuje, že policista musí být bezúhonný, neúplatný a svoji práci musí vykonávat důstojně, zakázána je především korupce; policista nesmí nikoho mučit, popravít ani jinak nelidsky či ponižujícím způsobem jednat s lidmi apod.

Po politických změnách ve střední a východní Evropě v roce 1989 a následné reformaci policie, se Rada Evropy otázkou etických norem policie začala znovu zabývat. Stanovila proto Výbor expertů, kteří se měli zabývat etickými otázkami pro profesi policistů. Po rozsáhlých výzkumech a jednáních byl v září 2001 přijat text Evropského policejního etického kodexu včetně jeho výkladového memoranda Výborem ministrů Rady Evropy. Tento kodex je doporučen zohledňovat všem vládám EU při tvorbě etických kodexů svých policií a z tohoto textu vychází i Etický kodex české policie.

Evropský kodex policejní etiky popisuje cíle působení policie v demokratické společnosti (např. udržování veřejného pořádku, odhalování kriminality, prevence kriminality a boj proti ní, poskytování pomoci a služeb veřejnosti); určuje právní základ policie v každém právním státě (vznik na základě zákona apod.); vymezuje rozdíl mezi policií a systémem trestního soudnictví, zejména poukazuje na to, že policie nemá žádnou pravomoc kontrolovat orgány trestního soudnictví, musí respektovat jejich neustrannost a nesmí plnit jejich funkce; určuje hranice organizační struktury policie, včetně pravidel vzdělávání a náboru nových policistů; vypracovává směrnice pro činnost policie, a to jak po všeobecné stránce (např. policie musí respektovat právo každého na život), tak i pro specifické situace (např. jak má policista postupovat při vyšetřování, při zatčení/zbavení svobody apod.); zabývá se dále zodpovědností policie a

tím, kdo a jak ji má kontrolovat a v neposlední řadě hovoří o mezinárodní spolupráci policie a výzkumu (DUFKOVÁ, ZLÁMAL 2001, s. 9-46; NESVADBA 2009, s. 206ff).

1.4.2 Etický kodex Policie ČR

Etický kodex pro Policii České republiky vznikl v listopadu 2004 a rozkazem policejního prezidenta č. 1/2005 byl vydán 21. ledna 2005. Není tak rozsáhlý jako Evropský kodex, má jen 1,5 stránku textu a 1,5 stránky výkladu klíčových pojmů. V upravené podobě vychází etický kodex české policie znovu 2. 1. 2009 vydáním rozkazu policejního prezidenta o profesní etice Policie České republiky. Pro ilustraci je přílohou této práce. Etický kodex Policie ČR nemá za úkol zmapovat všechny situace, které mohou v profesním životě policisty nastat a jejich eticky správné řešení, ale má definovat jen základní mravní principy, hodnoty a normy, podle nichž příslušník Policie ČR jedná. Vyhodnotit konkrétní situaci již pak musí policista sám. Etickému kodexu se vyučuje na všech policejních školách i střediscích a visí na každé služebně Policie ČR. Ani to však nezaručuje jeho dobré uchopení. Jak uvádí FILÁK (2001, s. 46) důvěra občanů v policii závisí na profesionálním vystupování policistů, na jejich morální bezúhonnosti a správném jednání při výkonu služby.

1.5 Neetické chování v řadách policie

Nejen v policii, ale i obecně, existují určité typy lidí, kteří se nedokáží vždy chovat podle nastavených norem chování. Na jednání policistů mohou mít vliv i negativní jevy, které na ně dlouhodobě působí. MACEK a HÁJEK (1995, s. 204) udávají například agresivitu osob dopouštějících se trestné činnosti, arogantní či přezíravé jednání ze strany ostatních osob apod. Právě dlouhodobé působení takových jevů může mít za následek neetický přístup policistů k lidem a jejich problémům. MACEK a HÁJEK hovoří o těchto vlivech jako o „profesionální deformaci“, nic na tom nemění fakt, že uvedení autoři se zabývají především jednáním strážníků obecních policií.

Vlivů, které působí na neetické chování policistů, může být ale daleko více, NESVADBA (2009, s. 234) uvádí tyto:

- Nízká osobnostní úroveň
- Nedostatečně motivující finanční i morální ohodnocení, ne zcela transparentní kariérní systém
- Přetížení policistů a neadekvátní finanční ohodnocení za nadlimitní výkony
- Neustálé reorganizace v policii, rušení a zřizování útvarů, změny v kompetencích

1.5.1 Korupce

Slovo korupce pochází z latinského „corruptus“ a v překladu znamená „zlomený“, „rozlomený“, „přetržený“, „zkažený“, „zvrácený“, „zvrhlý“. Všechny uvedené významy jsou negativní (NESVADBA 2009, s. 235). DUFKOVÁ a ZLÁMAL (2005 s. 5) upozorňují, že latinské „corruptus“ znamená zlomit někoho ke změně normativních

postupů, názorů a zásad a pochází od slova rumpere (zlomit, roztrhnout). HULINSKÝ (2008, s. 15) je toho názoru, a zdá se to být nejbližší pravdě, že pojem vznikl z latinského „corruptere“, což znamená „zmařit“, „uplácat“, „podplácat“.

O korupci lze uvažovat jako o odchylce od etických norem nebo o jednání, které poškozují veřejný zájem. DUFKOVÁ a ZLÁMAL (2005, s. 5 - 15) ji definují jako „zneužití pravomoci pro soukromý prospěch.“ Korupce se vždy děje skrytě a jedná se většinou o vztah mezi dvěma subjekty, korumpujícím a korumpovaným, přičemž obě strany z korupce něco získávají a ztrácí společnost. Jedná se o nebezpečný patologický jev, protože ohrožuje spravedlnost a principy rovných příležitostí a v konečném důsledku může vést ke kolapsu celého ekonomického systému, může snížit růst ekonomiky až o 0,5 – 1 %. Korupce dále prohlubuje sociální nerovnosti, demotivuje občany, vede k rozvoji falešné morálky a cynizmu a v neposlední řadě oslabuje právní stát, což může v extrémním případě vést až ke vzniku diktatury.

NESVADBA (2009, s. 238) popisuje rysy korupční situace:

- Korumpující nemá přístup k žádanému zdroji, a přesto jej chce nelegitimně získat, investuje do toho své finanční nebo jiné prostředky
- Korumpovaný je kompetentní o dané věci rozhodovat a chce finanční nebo jiné prostředky za tuto službu získat, dle jeho názoru tento zisk převyšuje riziko nebo není pravděpodobné odhalení korupce

Příčiny korupce

- Neefektivní tresty za korupci – pocit nízkého rizika
- Postoje lidí, hodnotové chápání lidí tolerujících korupci (dělají to všichni apod.)
- Nedostatečná morální integrita, vzdělání
- Neexistují pravidla nebo jsou v nich mezery a nedostatky
- Nedostatečná kontrola na pracovišti
- Chybějící transparentnost (srov. NESVADBA 2009, s. 239; DUFKOVÁ, ZLÁMAL 2005, s. 8f)

Typologie korupce M. Friče, převzato z NESVADBY (2009, s. 244):

1. Banální, např.

- nevydávání pokutových bločků
- přijímání drobných dáreků jako projevů vděčnosti
- prominutí přestupku za menší úplatu
- přijetí nabídky nakupovat se zvláštní slevou
- využívání služebního auta k soukromému účelu

2. Spíše sofistikovaná, např.

- vydírání pachatelů
- asistence při převodu cizinců přes státní hranici
- vydávání povolení k pobytu či zbrojních průkazů neoprávněným osobám
- změna záznamu v protokolu o dopravní nehodě
- spolupráce na organizovaném obchodu s kradenými auty
- fingování dopravní nehody

3. Sofistikovaná, např.

- poskytování informací z policejní databáze pro neoprávněné účely
- vybírání „výpalného“
- přijímání protihodnoty za udělení povolení k trvalému pobytu
- zastavení trestního řízení
- úmyslné vedení vyšetřování do ztracena
- varování pachatelů, že policie šetří jejich trestnou činnost

Další typologie forem policejní korupce se zabývá především její obsahovou kvalifikací, jedná se o typologii podle Lea Salveta, kterou uvádí opět NESVADBA (2009, s. 245f):

1. Nezákonné aktivity policistů při účelově nepravdivém šetření skutečných i fingovaných dopravních nehod, vloupání do bytů a nebytových prostor za účelem majetkové účasti na neoprávněně vylákaném plnění pojišťovny
2. Vyžadování a přijímání různých plnění v souvislosti s prováděním správních úkonů a vydáváním správních rozhodnutí.
3. Trestné činy v souvislosti s prováděním dozoru nad silničním provozem (sem patří např. nevydání pokutových bloků)
4. Obchod s informacemi z probíhajícího trestního řízení
5. Kupčení s beztrestností (např. policista požaduje nějakou náhradu za to, že nezhájí proti osobě trestní stíhání)

Důsledky korupčního jednání jsou pro policii dalekosáhlé. Nejen, že činní policii jako celek nedůvěryhodnou, ale současně narušují funkci policie jako orgánu, který má působit preventivně a zároveň represivně na trestné činy. Pokud policista přijme jakoukoliv výhodu, ať již ji považuje za úplatek nebo pouhý dar, v budoucnu se jistě nevyvaruje toho, aby určité „klienty“ neupřednostnil, ztrácí tak na jedné z nejdůležitějších profesních kompetencí policisty, totiž na nestrannosti.

V roce 1999 provedla Transparency International ČR v naší policii výzkum, který zjistil, že stav korupce je v policii vážným problémem. Nejvíce zasažena je dopravní a cizinecká policie. Boj s korupcí v Policii ČR je tedy nanejvýš důležitý. Prevence spočívá především v kontrolním systému a maximální transparentnosti. Dobrou prevencí je také rotace personálu na rizikových pracovištích, což nám v roce 2014 naše policejní prezidium již předvedlo. S tím je spojen také velice důsledný výběr personálu pro riziková pracoviště a jednoznačná úprava praxe přijímání odměn a darů.

V roce 2007 byla zřízena „Stálá protikorupční komise Policie ČR“, která působí jako poradní orgán policejního prezidenta a má mimo jiné zveřejňovat zjištěné případy korupčního jednání, navrhopvat další protikorupční program a kontrolovat činnost na úseku aplikace protikorupčních opatření (NESVADBA 2009, s. 245- 252).

1.5.2 Zneužití přímého donucení

Zneužitím přímého donucení se ve své studii zabývá NESVADBA (2009, s. 255 – 260). Ze zákona smí policista v určitých případech použít donucovací prostředky. O tom, v jakém případě použít jaký prostředek, rozhoduje policista do značné míry sám. Proto je možné, že dojde ke zneužití těchto pravomocí.

Zákon o Policii stanovuje jednak výčet donucovacích prostředků, ale také legální podmínky, při kterých je lze použít. Zákon tedy říká, že:

„1. Policista je oprávněn použít donucovací prostředky k ochraně bezpečnosti své osoby, jiné osoby nebo majetku anebo k ochraně veřejného pořádku.

- 2. Před použitím donucovacího prostředku je policista povinen **vyzvat** osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s **výstrahou**, že bude použito donucovacích prostředků....*
- 3. Policista je oprávněn použít donucovací prostředek, který*
  - a. **umožní dosažení účelu** sledovaného zákonem a*
  - b. **je nezbytný** k překonání odporu nebo útoku osoby, proti níž zakročuje*
- 4. Elektrický donucovací prostředek je policista oprávněn použít pouze, pokud by použití jiného donucovacího prostředku zjevně nebylo dostatečné k dosažení účelu sledovaného zákonem*
- 5. Policista při použití donucovacího prostředku **dbá na to, aby nezpůsobil osobě újmu zřejmě nepřiměřenou povaze a nebezpečnosti jejího protiprávního jednání.**“ (převzato z NESVADBA 2009, s. 256).*

Součástí etického kodexu je zásada, která říká, že při použití donucovacích prostředků se musí použít minimální nezbytně nutná síla k překonání odporu.

Policista tedy může použít donucovací prostředky, když je ve službě, musí při tom dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní, musí zvážit, který donucovací prostředek je nezbytně nutný k překonání odporu osoby, která se dopouští protiprávního

jednání; tuto osobu musí poučít o jejích právech; nikdy nesmí použít donucovacích prostředků diskriminačně a hlavně by měl zvážit, zda využil všechny ostatní prostředky, které donucovacím prostředkům předchází. To vše musí zvládnout promyslet například během pár vteřin.

Pokud dojde k použití donucovacích prostředků nezákonně, když jsou nepřiměřené, jedná se o neospravedlnitelné policejní násilí. NESVADBA (2009, s. 259f) rozlišuje:

- a) Nevhodné užití síly policií: menší policejní síly je využito, i když by se konflikt dal využít bez použití síly, není záměr zneužití pravomocí, spíše nízká míra profesionality
- b) Nepřiměřené užití síly policií: síla je použita oprávněně, ale intenzita je větší, než je nutné, opět není záměrem zneužití pravomocí
- c) Policejní násilí (brutalita): zneužití pravomocí, policista záměrně používá sílu v rozporu se zákonem

1.5.3 Nevhodné chování na veřejnosti a vůči veřejnosti

Nevhodné chování policistů na veřejnosti začíná ústrojovou kázní, kdy nejčastěji mladí policisté, působí nedbale. Rozšířené je nyní také používání vulgarismů v mluvě, které z úst policisty nemálo snižuje prestiž celé policie. Při komunikaci by pak měl policista projevit empatie směrem k občanovi, který většinou vnímá komunikaci s policistou s menším či větším stresem nebo vztekem. Policista by se s občanem neměl bavit jako se svým podřízeným, ale jako se sobě rovným, i když se jedná o člověka, který například páchá nějakou trestnou činnost. NESVADBA (2009, s. 263) dává příklad nevkusu: *„policista vstoupí do obývací místnosti, kde sousedka uklidňuje plačící svědkyni sebevražedného pokusu, a – bez předchozího pozdravu – osloví sousedku: „A vy tady děláte co, paninko?“*

1.6 Problémy při praktickém uplatňování principů policejní etiky

Policisté řeší, dle HERZOGOVÉ (1997, s. 127 – 130), při praktickém uplatňování principů policejní etiky nejen jeden problém. V naší kapitalistické době, která se vyznačuje utilitaristickou morálkou – tj. morálkou, jejímž cílem je získat vlastní prospěch a tradiční hodnoty jako respekt k druhým a smysl pro povinnost jsou potlačovány – se má policista orientovat na etický kodex a morálně má převyšovat běžného občana. Musí nést plnou odpovědnost za sociální roli, kterou jeho povolání přináší, a svůj osobní prospěch musí upozadit a preferovat obecný zájem. Nepochybně se tak každý policista dostává do velmi obtížné situace. Proto je důležité, aby byly jak pro jednotlivé policisty, tak pro celou instituci, vytvořeny důstojné materiální podmínky, aby tak policisté neměli potřebu se obohacovat na úkor společnosti, a aby se zvedla prestiž policejní profese.

Dalším rizikovým faktorem v prosazování principů etiky v policii je nedostatek odpovědnosti. Policista musí odpovídat za své jednání a nelze se, ve všech případech, odvolávat na plnění rozkazu (HERZOGOVÁ 1997, s. 127 – 130). V článku 5 Deklarace o Policii (Rezoluce Rady Evropy č. 690/1979) se píše: *„Policista musí odepřít splnění rozkazu, který je v rozporu se zákonem. Pokud by porušení zákona mělo vážné či nenapravitelné důsledky, musí policista v rámci svých možností učinit taková opatření, aby k těmto důsledkům nedošlo“*.

Podle HERZOGOVÉ (1997, s. 127 – 130) nemá být policie organizována na základě samofinancování, protože poté bude docházet k chybám kvantity, kdy je cílem konkrétní výše vybraných pokut. Směrodatné by mělo být výchovné a preventivní působení. Problémem je také poměr politické a policejní moci. Policie by neměla být nástrojem k prosazování politických cílů nebo k hájení ekonomických zájmů jedné skupiny občanů na úkor druhých.

V totalitních státech je role policie plně užívána k prosazování politických cílů, byli jsme toho svědky v dobách nedávno minulých za režimu KSČ a snad nejhorším takovým případem v dějinách bylo Gestapo (Geheime Staatspolizei), tedy nacistická Tajná státní policie, jejíž vedoucí představitelé (například H. Himler, R. Heydrich aj.) uplatňovali z vlastní vůle taková opatření, která šla i „*mimo rámeček nacistického pseudopráva*“, jak zmiňuje SLÁDEK (1986, s. 7), a kvůli zvěrstvům, která tato „policie“ prováděla v průběhu let 1933 – 1945, se stala „*symbolem spojeným se statisíci zavražděných a umučených lidí*“ SLÁDEK (1986, s. 7).

1.7 Vztah policistů ke službě

Zdeněk KOVAŘÍK (2003, s. 210 – 225) ve svém výzkumu uvádí, že policisté si ve většině případů uvědomují svou sociální roli a pracovní nasazení. Ví, že pozitivní vztah k profesi jim pomůže překonat těžkosti, které při této složité práci mohou nastat. Ve většině případů jsou, dle výsledků tohoto výzkumu, policisté ve službě spokojeni, Kovařík dále specifikuje, že spokojenější jsou ve službě vysokoškolsky vzdělaní policisté, s vyšší platu nad 13 tisíc Kč a policisté služebně starší. Zajímavé je také zjištění, že nejvíce ve výzkumu uváděly spokojenost se službou policistky, které většinou nevykonávají tak rizikové činnosti jako muži. Nejvíce policisty zajímají nerutinní a náročnější činnosti. Čím vyšší je služební příjem, tím je příslušník policie samozřejmě spokojenější. Vyššího služebního příjmu většinou dosahují policisté, kteří se na tuto profesi orientovali už od mládí a jsou tak více motivováni a ztotožnění se službou, dosahují pak častěji různých řídicích funkcí. Vztah ke službě ovlivňují samozřejmě také vztahy na pracovišti a to zejména vztahy s nadřízenými.

KOVAŘÍK (2003, s. 222) dále uvádí, jaká je motivace policistů ke změně zaměstnání. Hnacím motorem k tomu, aby policista opustil instituci policie, je stále často výše platu, výhodnější práce pro rodinu, stálejší a jistější práce, lepší uplatnění schopností, lepší řízení pracovní činnosti a významnější práce. Nejméně motivační ke změně profese je naopak například větší vážnost u blízkých nebo lepší spolupracovníci. Policisté, kteří nepřemýšlejí o změně zaměstnání, mohou být, dle KOVAŘÍKA (2003, s. 223), motivováni „prosociálními“ stránkami služební činnosti, jako jsou např. vědomí dobře vykonané práce, potřeba pomoci služebnímu kolektivu a pracovišti, významnost policejní práce pro veřejnost. Také zločinnost má, jak vyplývá z výzkumu Zdeňka KOVAŘÍKA (2003, s. 224), vliv na profesní motivaci policistů. V oblastech s vysokou objasněností trestné činnosti je motivace ke změně profese menší než v oblastech s objasněností nízkou. Naopak nárůst zločinnosti vede k přemýšlení o změně zaměstnání. Policie ČR by se měla, v rámci personální politiky, zabývat propracováním

kariérního řádu. Při vzdělávání policistů by se pak měla zabývat nejen profesně-odbornou přípravou, ale také mravní výchovou a sociálními kompetencemi.

2 Cíl práce a výzkumná otázka

2.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je zmapování vnímání vlastního povolání u policistů působících v Týně nad Vltavou, reflexe řešení pracovních problémů a eventuálních etických dilemat souvisejících s jejich prací.

Dílčím cílem bakalářské práce je zjistit, jaký vztah mají příslušníci PČR k dodržování etického kodexu.

2.2 Výzkumná otázka

V čem spatřují příslušníci Policie ČR v Týně nad Vltavou hlavní problém při výkonu svého povolání?

3 Metodika

3.1 Použitá metodika

Pro sběr dat byla zvolena kvalitativní výzkumná strategie. Dle DISMANA (2002, s. 285) je kvalitativní výzkum šetření nenumernického charakteru, které má za cíl „*odkrýt význam podkládaný sdělovaným informacím*“. Kvalitativní výzkum je založen na induktivní logice, to znamená, že se, na rozdíl od kvantitativního výzkumu, nejprve sbírají data, pozoruje se, poté se tato data třídí, hledají se v nich pravidelnosti a formulují se předběžné závěry. Nakonec se formuluje nová hypotéza či nová teorie (DISMAN 2002, s. 286f).

Data byla získávána od účastníků výzkumu pomocí polostrukturovaného rozhovoru (MIOVSKÝ 2006, s. 195). Byly připraveny okruhy otázek, jejichž pořadí se podle vývoje rozhovoru upravovalo. V průběhu rozhovorů byly pokládány různé doplňující otázky, opět podle vývoje daného interview. Rozhovory měly za cíl získat informace o subjektivních zkušenostech účastníků výzkumu. Výzkum byl prováděn v březnu 2015.

K analýze dat byla použita metoda trsů (MIOVSKÝ 2006, s. 221f), pomocí které byly výroky roztříděny do skupin na základě podobnosti. Z nashromážděných výroků v jednotlivých trsech pak vznikly podkategorie podle různých postojů mluvčích k danému problému a ty pak byly dále analyzovány.

3.2 Výzkumný soubor

Výběrovým souborem byli policisté z obvodního oddělení Policie České republiky v Týně nad Vltavou. Z celkového počtu 14 policistů se výzkumu zúčastnilo 6. Všichni zúčastnění byli seznámeni s důvody rozhovorů a s výzkumným cílem práce. Rozhovory, které probíhaly s každým jednotlivě, v prostředí jejich domova nebo kanceláře, a trvaly

30 – 60 minut, byly nahrávány na diktafon a audiozáznam byl dále přepsán do elektronické podoby. Přepisy rozhovorů jsou přílohou této bakalářské práce.

4 Výsledky výzkumu

Výzkumu se účastnilo 6 komunikačních partnerů. Všichni komunikační partneři byli muži, policisté z obvodního oddělení PČR v Týně nad Vltavou. Věková hranice komunikačních partnerů se pohybuje v rozhraní 27 – 44 let. U policie slouží v rozhraní 4 – 19 let. Dva ze šesti policistů mají vysokoškolské vzdělání a další dva policisté si vysokoškolské vzdělání momentálně doplňují. Vzhledem k tomu, že jedna z podmínek rozhovorů byla anonymita, v rámci jejího zachování budou respondenti označeni pouze jako komunikační partner 1 - 6, nebude u nich konkrétně uveden věk a délka praxe pouze orientačně.

Názvy tabulek korespondují s trsy, které byly vytvořeny na základě metody analýzy dat.

Tabulka 1 – Základní charakteristika komunikačních partnerů

	Praxe u policie	Vzdělání
Komunikační partner 1	> 10 let	SŠ
Komunikační partner 2	< 5 let	SŠ
Komunikační partner 3	< 10 let	SŠ
Komunikační partner 4	< 10 let	SŠ
Komunikační partner 5	< 10 let	VŠ
Komunikační partner 6	> 10 let	VŠ

Zdroj: Vlastní výzkum

Výroky komunikačních partnerů (KP) byly analyzovány a rozděleny do 7 okruhů. **První okruh se týká vnímání své práce.** Výroky, se kterými KP souhlasí, jsou označeny křížkem.

Tabulka 2 – Vnímání své práce

	KP1	KP2	KP3	KP4	KP5	KP6
Poslání/pomáhám společnosti		X		X		
Chodím za výdělkem	X		X	X	X	
Baví mě	X	X		X	X	X
Vadí mi negativní vnímání veřejnosti					X	X
Vysněná práce již od dětství		X		X	X	

Zdroj: Vlastní výzkum

Téměř všichni komunikační partneři se shodli na tom, že je práce u policie baví. Baví je především její rozmanitost. KP1 si pochvaluje nestereotypnost policejní práce: „Baví mě, že to není stejnorodá práce. Prošel jsem si i tím, že jsem byl v dílně, jako cvičená opice. Mě baví, že je to různorodý, to mě naplňuje...“.

Zatímco KP2 říká, že ho u policie zatím baví všechno, KP3 si stěžuje, že dříve ho naplňovala víc: „...postupem času mě to tolik bavit přestalo, protože je čím dál tím víc papírů. Píšeme takzvaně papír na papír, a když to řeknu, tak jak mi zobák narost, tak si musíme každým papírem krýt zadek a než abysme byli venku, tak sedíme tady na zadku a tlučeme písmenka. Takže to není už tak, že by mě to bavilo...“.

Většina komunikačních partnerů uvádí, že je na práci u policie nebaví administrativa, jen KP4 si na administrativu příliš nestěžuje, ale nerad měří rychlost: „...baví mě akčnost. Papíry mi teda taky nevadí, ale spíš mě baví bejt venku. Vyloženě mi vadí měření rychlosti, i když si myslím, že je to třeba, ale přičí se mi to trochu...“.

Také KP5 práce u policie baví: „...Ojedinělost. Je to sakra zajímavá práce. Chlap bude vždycky klukem a každé kluk chtěl být aspoň jednou policajt. Baví mě rozmanitost a akčnost...“. Ale ani jeho nebaví administrativní úkony s ní spojené a jako jeden ze dvou respondentů se zmínil, že mu vadí negativní vnímání policie veřejností: „...když

mám uniformu, tak si dávám víc záležet na vystupování s neznámými civilistama, aby si neřekli, ty jo u tý policie je každej debil. Protože mi vadí, když na policajty lidi nadávaj, a pak mi vadí, když se najde nějaký pitomec, kterej jméno policie vyloženě kazí...“.

Jediný KP6 zmínil, že práce u policie je pro něj prestižním povoláním a váží si toho, že je policista. Z jeho rozhovoru, ale také z rozhovorů ostatních respondentů, bylo patrné, že se jedná o profesionála, kterého si většina kolegů velmi váží: *„Když jsem v té práci, tak se chci chovat jako profesionál, vystupovat profesionálně. Nechci policii shazovat, ani když jsem v civilu.“* Také KP6 se při své profesi zajímá, jak jej vnímá veřejnost.

Vyloženě jen jako poslání svou práci vnímá pouze KP2: *„Svou práci vnímám jako poslání, protože ona je posláním. Vnímám ji tak proto, že obsahuje slib sebeobětování, riskování vlastního života, záchranu cizího života. Traktorista, ačkoliv je důležitý, nikdy neslibuje, že na ochranu života druhých, nebo na ochranu vnitřního pořádku vlastního státu je připraven položit i svůj život. Ani to není jeho náplní práce.“*

KP4 říká, že svou práci vnímá sice jako poslání, nicméně současně jen jako výdělečnou činnost. Ostatní komunikační partneři, ač dříve měli ideály ohledně svého povolání jako potřebném pro společnost, s časem a délkou praxe ze svých ideálů, jak sami říkají, vystřízlivěli. Například KP1: *„...Ze začátku jsem svoji práci bral hodně vážně, protože jsem si myslel, že člověk může společnosti svoji práci nějak pomoci. Postupem času člověk zjistí, že je to boj s větrnými mlýny a víceméně tu práci už beru jako klasickou práci, kdy tam chodím za výdělkem, abych v podstatě uživil rodinu. Ty ideály se postupem času ztrácí...“*

Od dětství se policistou toužili stát pouze KP5 a KP4, KP2 se odkazuje na tehdejší negativní vztah k Veřejné bezpečnosti, připouští však, že za současných podmínek by o policii jako vysněném povolání přemýšlel již jako dítě: *„...v dětství jsem měl vůči Veřejné bezpečnosti negativní vztah, protože sympatie s VB byla vnímána jako sympatie s totalitou. Dnes však vím, že kdyby toho nebylo, byl bych zřejmě policistou už od konce základní školy...“*

Druhý okruh, na který byl rozhovor s komunikačními partnery zaměřen, se týká **jednání s osobou přestupce**, vzhledem k tomu, že komunikační partneři provádějí represi ve městě, ve kterém bydlí, někteří dokonce celý život, bylo předmětem zájmu především to, jak vnímají řešení přestupků se známým člověkem. Dále bylo zkoumáno, jestli má na vyřešení přestupku vliv arogantní chování přestupce.

Tabulka 3 – Jednání s osobou přestupce

		KP1	KP2	KP3	KP4	KP5	KP6
Jednání se známým člověkem	Stejně jako s neznámým				X		
	Byl mírnější	X	X	X		X	X
	Má s tím problém						
	Nemá s tím problém	X	X	X	X	X	X
Arogantní chování přestupce - následuje tvrdší postih		X	X	X	X	X	X

Zdroj: Vlastní výzkum

Všichni komunikační partneři se shodli v tom, že když přestupce jedná s policistou arogantně, zohlední to tento v postihu. Například KP1: „*Samozřejmě, člověk by měl být profesionál a neměl by se nechat vyvést z míry nějakým takovým agresorem. Ale když tam bude někdo, kdo si z nás bude dělat vysloveně srandu, bude arogantní, tak tomu odpovídá asi potom i ta sankce. Když je na člověku vidět, že je mu to líto, kaje se a je slušnej, proč bych mu měl dávat stejnou sankci jako člověku, kterej je arogantní a je si toho vědom a dělá si z toho srandu...*“ nebo KP3: „*Jo, to se přiznám, to má. Když se chová jako debil, tak mu dám třeba místo pětistovky tisícovku*“. KP2 ovšem před samotnou sankcí zkoumá příčinu agresorova jednání: „*...určitě ano, nicméně, před meritorním rozhodnutím zkoumám, z čeho agresivita vychází. Jinak jedním s agresivní osobou pod vlivem alkoholu z důvodu opakovaného pijáctví a jinak s agresivním chlapem, co se ten večer opil, protože přišel na nevěru své ženy a momentálně je mu všechno jedno, protože se mu zhroutil svět...*“

Všichni komunikační partneři se shodli na tom, že nemají problém působit jako policisté na malém městě, ve kterém mají spoustu známých. Když mají řešit přestupek nebo trestný čin se známou osobou, většinou jim to nevadí. KP1 odpověděl, že kdyby s tím přeci jen problém měl, třeba by se jednalo o příbuzného, může jej vyřešit jiný kolega. KP2 uvedl, že v případě známosti jeho osoby s přestupcem se jí snaží kladně využít, a pokud jejich známost nemá na jednání přestupce výchovný vliv, poté s ním řeší přestupek jako s neznámou osobou. KP3 si myslí, že každý dobrý známý pochopí, když mu jako ze svého postavení uloží za přestupek sankci: *„To mi nevadí, jsem zastávce toho, že když můj známej dělá bordel, tak si zaslouží potrestat a jestli je to dobrej známej, tak to pochopí a když ne, tak to není dobrej kámoš.“*

Téměř všichni KP přiznali, že byli v jednání se známou osobou mírnější než obvykle. KP5 si myslí, že i jeho známým musí být nepříjemné, když je sankcionuje za přestupek: *„Určitě jo, objektivně musím říct, že jsem se do takové situace dostal. S těma cizíma je to jednodušší, i oni to vnímají podstatně líp, protože tomu známému je to asi taky nepříjemný, že proti nim stojí v uniformě kámoš, i když někteří toho chtějí využít pro sebe. Ale slušným lidem je to nepříjemný a cítí se trapně. Ale určitě bych mu neodpustil trestný čin.“* KP4 tvrdí, že se známými lidmi řeší vše dle zákona, ovšem nakonec přiznává, že existují lidé, kterým je ochoten trochu pomoci. Jak jim je ochoten pomoci už ale nedodává. KP3 také udává, že všechny přestupky svých známých pokutuje dle zákona, ovšem druhým dechem dodává: *„Budeme se bavit třeba o těch pásech. Když vidím známýho člověka, tak ho ani nestavim, a pak mu to normálně řeknu.“* KP6 tvrdí, že by nikdy nejednal jinak, než mu ukládá zákon, ale když mu zákon umožňuje vyřešit daný přestupek domluvou, připouští, že známému domluvu uloží, zatímco neznámému člověku dá alespoň mírnou pokutu.

Třetí okruh otázek směřoval komunikační partnery k tématu **policejní etiky**, zkoumal jejich názor na policejní etiku, zkušenosti s ní a znalost **etického kodexu PČR**.

Tabulka 4 – Přístup k otázce policejní etiky

	KP1	KP2	KP3	KP4	KP5	KP6
Vnímá etiku jako důležitou	X	X	X	X	X	X
Zná etický kodex PČR	X	X	X		X	X
Zná etický kodex PČR jen částečně				X		
Souhlasí se zněním etického kodexu	X	X	X		X	X
V uniformě si dává větší pozor na své jednání				X	X	
Chová se i mimo službu dle zákona	X		X			
Považuje kolektiv za loajální	X		X	X		X

Zdroj: Vlastní výzkum

Všichni komunikační partneři se shodli na tom, že etika je v policejní profesi důležitá. Všichni znají, dle svých slov, etický kodex policie, i když KP4 přiznává, že pouze částečně, a všem se líbí tak, jak je sepsaný, nikdo by na něm nic neměnil. Všichni dotazovaní se také shodli na tom, že je velmi dobře, že policie etický kodex má. KP5 například uvádí: „...*Etickéj kodex Policie ČR je napsanej moc hezky, mně se líbí, a kdyby ho dodržovali všichni policisti, tak je tady všechno dobře... nicméně etika u policistů by rozhodně měla bejt..*“ KP2 se k policejní etice vyjadřuje: „*Policista s narušenou etikou, jak to vnímám já, je horší než běžný občan. Od policisty se očekává příkladnost...*“ a k etickému kodexu dodává: „...*nic bych na něm neměnil. Jeho naplňování úzce souvisí s osobností každého jedince. Jak už to tak bývá, jsou lidé, kteří hledají skuliny a jsou lidé, kteří chtějí rozumět duchu zákona. V našem případě, duchu profesní etiky ukrytém v etickém kodexu policie*“. KP6 etický kodex zná a myslí si, že kdyby ji všichni policisté dodržovali, neexistoval by žádný nespravedlivý nebo korumpovaný policista: „*myslim si, že je to pro nováčky něco jako přísaha, prostě další věc, kterou, když bude dodržovat, tak by měl bejt pořád férovej...*“.

Na otázku, jestli ve službě jednají jinak, než v soukromí připustili pouze 2 dotazovaní, že ano, že si v uniformě musí dávat pozor na to, aby se chovali profesionálněji, uhlazeněji, aby dělali dobrý dojem na lidi, KP5: „...*když mám tu uniformu, tak si dávám víc záležet na vystupování s neznámými civilistama, aby si neřekli, ty jo u tý policie je každej debil...*“. KP4: „...*samozřejmě tahle profese vyžaduje profesionálnější chování ve službě než v soukromí, takový uhlazenější. Malej rozdíl tam je.*“ Naopak například KP3 tvrdí: „*Nemyslím si, že bych se choval nějak jinak, vzhledem k tomu, že žiju ve městě, ve kterým sloužím, tak si to nemůžu dovolit, abych se mimo službu choval nějak odlišně.*“ Naproti tomu ale nadpoloviční většina dotazovaných připustila, že mimo službu se občas dopustí nezákonného jednání, jak se přiznal např. KP2: „*Jsou situace, kdy nejednám správně, nicméně u druhých je i přesto adekvátně sankcionuji. Jsem srozuměn s tím, že pokud se dopustím jednání, které je protiprávní, jsem povinen strpět i sankci a nebudu se jí vyhýbat. V praxi to znamená, že pokud z nějakého důvodu telefonuji za jízdy a zastaví mě policie, nepoužiji služební průkaz k zahlazení svého jednání...*“. KP4 zase připustil, že si se služebním autem nedovolí špatně zaparkovat, kdežto se soukromým autem mu to takový problém nedělá. Naopak například KP1 odpovídá, že se snaží předpisy sám dodržovat, protože by nebylo vhodné, aby ho lidé viděli udělat stejný přestupek, za který někdy sankcionoval je. KP6 se, dle svých slov, snaží chovat profesionálně i mimo službu, avšak připouští, že soukromým autem si občas dovolí špatně zaparkovat.

K otázkám etiky kolektivu policistů a etiky mezi nadřízenými a podřízenými svého oddělení se nechtěl vyjadřovat KP2: „...*že mi nepřísluší obecně hodnotit její stav na oddělení. Nechce se ani konkrétně vyjadřovat k něčemu, co nemám možnost efektivně a pozitivně ovlivnit.*“ KP1 a KP4 si myslí, že loajalita mezi kolegy na svém oddělení funguje. KP1 přirovnává jejich vztahy ke kamarádkým a myslí si, že se na oddělení nenachází nikdo, kdo by ho v nouzi nepodržel. Uznává, že je důležité se na kolegy spolehnout. Dodává ovšem, že se zrušením základní vojenské služby utrpělo uznávání autorit a s tím i plnění příkazů a dodržování pravidel: „*Myslím si, že tím policejní etika trochu utrpěla. Ta vojna toho chlapa nějak formovala, naučila ho řád, pravidla, dodržování kázně. Dá se říct, že tam docházelo k té selekci. Ti lidé viděli, jestli tahle*

práce pro ně je. Je plno kluků, který nastoupí k policii a vůbec neví, o čem ta práce je, a odcházejí, protože se jim to zdá jako buzerace.“ Dodává také, že na malém oddělení, jaké je to jejich, se mezi řadovými policisty moc nerozlišuje služební hodnost, ale úctě se těší spíše ten, kdo je služebně nebo biologicky starší. Ke zrušení základní vojenské služby se negativně vyjadřuje také KP6: „...já si myslím, že z hlediska společnosti je to zbytečná věc, ale z hlediska policie určitě chybí. Ono už když se dneska dostane k policii 18 letý kluk, kterej nemá vojnu, ještě támhle má nějaký facebook a hraje střílečky a teď přijde a myslí si, že bude dělat velkého policajta, prostě pak narazí.“ O vztazích mezi policisty se KP6 vyjadřuje spíše pozitivně, tvrdí, že občas dojde k výměně názorů, ale vzhledem k tomu, že policisté vědí, že se ve službě musí spoléhat jeden na druhého, mnohdy i v situacích, ve kterých jde o život, vše si většinou hned vyříkají. KP3 se považuje za loajálního ke svým kolegům a ani on neshledává, že by měl s nějakým z kolegů na svém oddělení problém. KP5 se k etice na svém oddělení vůbec nevyjadřuje.

Čtvrtý okruh témat se zabývá spokojeností policistů s jejich **finančním ohodnocením** za toto povolání a případně jejich představami, v jaké výši by se měla jejich mzda pohybovat.

Tabulka 5 – Finanční ohodnocení policistů

	KP1	KP2	KP3	KP4	KP5	KP6
Je spokojen		X				
Není spokojen	X		X	X	X	X
Představuje si vyšší průměrné mzdy					X	
Představuje si více než je průměrná mzda			X	X		X

Zdroj: Vlastní výzkum

Na otázku, zda jsou respondenti spokojeni se svým finančním ohodnocením, odpověděl, že ano pouze KP2, ovšem dodal, že by uvítal, kdyby měl stejnou mzdu i bez daňové slevy na děti. Ostatní dotazovaní spokojeni nejsou. Všichni se odkazují na rizikovitost této práce, která by měla být náležitě finančně ohodnocena. Stěžovali si, že nedosahují ani průměrného platu. Nicméně KP1 a KP3 připouštějí, že jsme takový národ, kterému se bude jakákoliv mzda zdát stále nedostačující: KP1: „*konkrétní částku bych asi nedokázal říct, protože když bych teď řekl třeba 30, tak bych za půl roku asi zase byl nespokojenější a určitě bych zase chtěl víc.*“ KP3: „*...nám se pořád všechno zdá málo, i když budeme dostávat 50 tisíc, tak nám to bude málo...*“. KP5 vypráví, co se dozvěděl od jednoho svého učitele na vysoké škole: „*...účastnil se sezení s interpoem, kde byli Američani a ti se ptali, kolik tady berou policisti. Tu částku jim řekli a Američani se divili, že je to výborný, pak ale dodali, že je to v korunách... aha. Ti Američani se k tomu vyjádřili, jak to můžete dělat, za tyhle peníze, vždyť jste strašně lehce zkorumpovatelný...*“ KP6 zmiňuje, že náročnost práce policisty nutí většinu policistů skončit dříve než odchodem do důchodu a poté sice dostane výsluhu, která je u řadového policisty ve výši zhruba 5 tisíc korun, z té se samozřejmě neužije a nemá se kde uplatnit, protože v podstatě nic jiného neumí: „*...Nic jinýho neumíš. Zedníka, nic neumíš, můžeš dělat maximálně nějakýho vyhazovače, úřady, sekuritáky.*“

Pátý okruh rozhovorů se zaměřoval na téma možnosti **kariérního postupu u Policie ČR**.

Tabulka 6 – Kariérní růst u policie

	KP1	KP2	KP3	KP4	KP5	KP6
Je možný		X				
Není možný bez známostí	X		X	X	X	X
Závisí na vzdělání a schopnostech	X	X		X		
Velká konkurence		X				

Zdroj: Vlastní výzkum

Za šokující považujeme shodu nadpoloviční většiny dotazovaných, že bez známostí na vyšších místech Policie ČR je kariérní postup takřka nemožný. Kromě KP2, který si myslí, že „...u policie možnost kariérního postupu je... Schopných lidí je u policie hodně a tím vzniká hodně konkurenční prostředí“, se všichni shodli na tom, že vysokoškolské vzdělání je pro kariérní růst velmi důležité, nicméně bez známostí se policista na vyšší příčky policejní sféry nikdy nemůže dostat. KP1 dokonce zmiňuje, že tento názor přejal po vlastní zkušenosti: „Z vlastní zkušenosti vím, že když chce někdo přejít na vyšší post a nemá tam známého, tak může být sebelepší, ale bohužel se tam nedostane...“; KP3 potvrzuje: „Kdo nezná lidi, co zná lidi, tak se nedostane nikam.“ Na otázku, z čeho jeho přesvědčení vyplývá, udává jako příklad jednoho kolegu z oddělení, který je dle jeho slov „nejlepší četník, kterého jsem znal“ a ačkoliv zkoušel několik výběrových řízení na různé vyšší posty, nikdy nebyl vybrán a nabyl tedy dojmu, že výběrová řízení byla předem připravena pro někoho „vyvoleného“. Stejně tak KP4 hovoří o kariérním postupu jako o korupční zóně, která nahrává „známým známých“. KP5 nám kariérní postup přímo popisuje takto: „Bez známých bída. Nastupuje se do strážmistra, jakmile dodělá školu, tak je nadstrážmistr. Pak, bez výběrového řízení, jsem v Tejně dostal praporčíka, během roku. To je skoro maximum, co můžeš na hlídkový dostat. Nadpraporčík dělá spisy, to já bych dělat nechtěl. Udělal jsem si vysokou, tak mi

to otevřelo dveře do spousty jiných míst, ale jak už jsem říkal, není tam nikdo, kdo by v nich stál a pozval mě dovnitř. Je spousta pěkných míst a možností, ale nesetkal jsem se s někým, kdo by tam šel a neměl tam známý...“ Dodává poté ještě, že kariérní růst možný je, ale v odvětvích, do kterých se nikdo moc nehrne, jako například v hospodářské kriminálce. KP6 se s ostatními KP shoduje v tom, že bez známostí a určitých zvýhodnění je kariérní postup u policie velmi těžký, hovoří z vlastní zkušenosti, a dokonce přidává návrh řešení této situace: *„Myslím si, že by pomohlo, kdyby to bylo jako u fotbalových rozhodčích, kdyby na to byli delegovaný jenom na ten den, na to výběrový řízení. Aby ho nemohli korupčně nebo jiným tlakem ovlivnit. Aby tady nebyli kamarádšofty. Udělat to úplně transparentně.“*

Okruh týkající se **korupce u policie** se zaměřuje na korupci ve smyslu uplácení policistů za „odpuštění“ přestupků a přehlížení trestné činnosti. Respondenti byli dotazováni, zda se s korupcí u policie setkali, zda jim samotným byla někdy nabídnuta finanční výhoda a jak se s takovou situací vyrovnali. Nakonec byli vyzváni k tomu, aby se zamysleli, jak by se uplácení policistů dalo eliminovat.

Tabulka 7 – Korupce u policie

		KP1	KP2	KP3	KP4	KP5	KP6
Setkal se		X	X		X		X
Nesetkal se				X		X	
Podlehl							
Řešil dle zákona		X	X		X		X
Navržené řešení k eliminaci korupce	Vyšší mzdy	X	X	X		X	
	Kontroly		X				X
	Opatření proti zadlužování		X				
	Vymýtí se nedá				X		
	Kamery						X

Zdroj: Vlastní výzkum

Více než polovina respondentů uvedla, že se osobně dostala do situace, ve které jim byl nabídnut úplatek, ale všichni takto „postižení“ údajně tuto situaci vyřešili tak, jak jim ukládá zákon, KP1: „...byli lidi, kteří chtěli svoje jednání někam zamést nějakou finanční výhodou, tak samozřejmě to kolegové řešili tak, jak mají a ti lidi byli za toto protiprávní jednání odsouzeni. I za to nabídnutí bylo tady několik lidí odstíháno.“ KP4: „Stalo se mi to, ale důrazně jsem odmítl, přestupce jsem upozornil na to, že nabízení úplatků je trestné.“

K částečné eliminaci uplácení policistů by se mělo, jak se téměř všichni dotazovaní shodli, přijmout hlavně jedno opatření, a to zvýšení mezd policistů na takovou úroveň, aby se jim nevyplatilo úplatek přijmout. Shodují se na tom, že i poté by ale záleželo na osobnosti daného policisty, zda by i tak riskoval úplatek přijmout, ale určitě by korupce nedosahovala takové výše jako nyní, pro názornost uvádíme odpověď KP5: *„Navýšení platu. To by vyřešilo spoustu problémů. Logický je, že když budu mít super místo za super peníze, tak proč bych vymejšlel kraviny, za který mě můžou vyhodit. To si ho budu hlídat to místo, budu všechno dělat, tak jak mám.“* KP2 kromě zmíněného navýšení mzdy uvádí, že by měly probíhat daleko rozsáhlejší a častější kontroly z pozice nadřízených a opatření proti zadlužování, jehož logika tkví hlavně v tom, že zadlužení policisté snáze podlehnou korupci, a tak je, dle něho, logické, nepřijímat do řad policie osoby, které se topí v dluzích a policisty, kteří upadnou do insolvence již ve služebním poměru, přeradit na činnosti, které neumožňují nakládat s finančními prostředky. KP6 naopak zvýšení mezd jako prostředku k eliminaci korupce moc velký význam nepřikládá: *„To přidání je vždycky jen taková chvilková záležitost. Najednou ta jeho chuť odpadne. Najednou mu to nestačí. Nejdřív si kupuješ turisták, potom si kupuješ herkulese a nakonec skončíš u uheráku. Nemyslim si, že by to pomohlo uplácení.“* Doporučuje spíš kamerový systém, připnutý na uniformě každého policisty tak, aby byla možná následná kontrola celé činnosti vedoucím. Také se zmiňuje o tzv. „agentech provokatérech“, kteří mají za úkol testovat odolnost policistů vůči korupci, ale konstatuje, že jich je málo.

Poslední okruh se týká administrativy u policie. V rozhovorech jsme se zaměřovali na to, jestli ji policisté vnímají jako zátěž nebo ji považují za důležitou součást policejní práce.

Tabulka 8 – Administrativa u policie

	KP1	KP2	KP3	KP4	KP5	KP6
Vnímá jako zátěž	X		X		X	
Brání kvalitě práce v terénu	X		X	X	X	
Nevadí mu				X		
Je to důležitá součást práce policisty		X				X

Zdroj: Vlastní výzkum

Více než polovin respondentů vnímá administrativu u policie jako zátěž nebo činnost, která brání kvalitě práce v terénu. KP1, KP3 a KP5 administrativa nebaví. Pouze jeden z dotazovaných řekl, že mu administrativa nevadí a dva dotazovaní tvrdí, že se jedná o důležitou součást práce u policie. KP6 vysvětluje, proč musí policisté zpracovávat tolik spisů: „...*jak já dokážu veliteli, že jsem byl na dopravní akci, když jsem nedal žádnou pokutu? Musím napsat aspoň ten úřední záznam. Proč se musí dávat zbraň každý den do zbrojáku (do zbrojního skladu pozn. autorů)? ...No protože asi někomu vystřelila. Jako samozřejmě, tý administrativy je moc.... Je to prostě zabezpečení těch informací, kontrola, kdo to tam napsal, kdo to nenapsal, proč to nenapsal, když to měl napsat. Na některých místech se ji snaží omezovat.*“

5 Diskuze

Tato práce se zabývá příslušníky obvodního oddělení Policie České republiky v Týně nad Vltavou, vnímáním jejich povolání, reflexí řešení pracovních problémů a eventuálních etických dilemat souvisejících s jejich prací. Pro realizaci výzkumu byla zvolena kvalitativní metoda polostrukturovaného rozhovoru. Výzkumu se zúčastnilo 6 policistů zmíněného obvodního oddělení. Rozhovor byl rozdělen do osmi okruhů. Nejprve jim byla položena otázka, jak vnímají své povolání a co je na jejich povolání nejvíce baví. Poté bylo zkoumáno, jak na policisty působí osobnost přestupce. Bylo zjišťováno, jestli policisté vnímají negativně represivní činnost proti známým osobám, jestli byli při této činnosti proti známým osobám mírnější než obvykle a jestli má na jejich rozhodování o výši sankce vliv arogantní jednání přestupce. Třetí okruh rozhovoru se zaměřuje na etiku a Etický kodex Policie ČR. Bylo zkoumáno, zda policisté znají etický kodex, jaký k němu mají vztah, jestli považují policejní etiku za důležitou. Dále se zjišťovalo, jestli se policisté v soukromí chovají jinak než ve službě, jestli dodržují předpisy, za které sankcionují veřejnost a jaké klima panuje mezi kolegy na pracovišti. Čtvrtý okruh byl zaměřen na spokojenost policistů s finančním ohodnocením za práci, pátý okruh pak zkoumá jejich názory na možnosti kariérního postupu u Policie ČR a šestý okruh se zabývá názory respondentů na korupční prostředí u Policie ČR, jestli se s ní setkali a jak ji řešili. V rámci tohoto okruhu byla respondentům položena také otázka, jaká opatření by k eliminaci korupce navrhovali. Poslední okruh zkoumá, jak moc policisty při jejich běžné činnosti zatěžuje administrativa. Následně byly všechny okruhy analyzovány.

Zdeněk KOVAŘÍK (2003)¹ tvrdí, že policisté, kteří se na tuto profesi orientovali už od mládí, jsou více motivováni a ztotožnění se službou. Tento fakt, jestli má touha stát se policistou již v dětství vliv na současné vnímání svého povolání potvrzují KP2 a KP4, kteří tyto touhy v dětství měli a dnes říkají, že cítí, že tím pomáhají společnosti. KP5, který tvrdí, že být policistou je snem každého chlapce, sice nevnímá toto povolání jako poslání, nicméně uvádí, že ho práce policisty baví: „*je to sakra zajímavá práce*“. KP2, který připustil, že kdyby nevyrostal v éře komunismu a ve sféře vlivu Veřejné

---

¹ Zdroj se v souvislosti s tématem jeví jako jedinečný, i když má starší datum vydání

bezpečnosti, tak by se jistě toužil stát policistou již v dětství, profese policisty nejen, že ho baví, ale dokonce ji vnímá jako poslání. Tato skutečnost může samozřejmě souviset také s délkou praxe, protože KP2 pracuje jako policista zatím krátce a většina dotazovaných přiznává, že ze začátku měli dojem, že jsou svým povoláním pro společnost potřební, avšak postupem času vystřízlivěli, jak uvádí například KP1: „*Ze začátku jsem svoji práci bral hodně vážně, protože jsem si myslel, že člověk může společnosti svoji práci nějak pomoci. Postupem času člověk zjistí, že je to boj s větrnými mlýny a víceméně tu práci už беру jako klasickou práci, kdy tam chodím za výdělkem, abych v podstatě uživil rodinu. Ty ideály se postupem času ztrácí...*“. Tento také uvádí, že svou práci vnímá spíše jako prostředek výdělku, než poslání, nicméně ho stále baví. Pravdou také je, že u policie slouží již déle než 10 let, i to může mít vliv na zkalení jeho počátečního nadšení. Na otázku, zda se chtěl stát policistou již od mládí, však odpovídá, že si úplně přesně nevzpomíná, ale nejspíš ne. Jediný KP3 říká, že chodí do práce pouze za účelem výdělku a vůbec se nezmínil, že by ho jeho práce těšila, může to právě souviset i s tím, že jako dítě ho vůbec nenapadlo, že by jednou mohl být součástí policejního sboru: „*Nechtěl. Policie mě nikdy nenapadla. Kamarád policajt mi navrhnul, pojď k nám, tak jsem šel.*“ Ovšem respondent, uvedeného jako KP6, údajně až do vojny nenapadlo, stát se policistou, přesto svou práci vnímá jako prestižní a je hrdý na to, že je policistou. Práce ho baví. Výjimka tedy v tomto případě potvrzuje pravidlo.

Nejvíce policisty, dle KOVAŘÍKA (2003), zajímají nerutinní a náročnější činnosti. I tato skutečnost se v případě našeho výzkumu potvrdila. Téměř všichni komunikační partneři uvedli, že je na práci u policie nejvíce baví právě akčnost a nerutinní práce.

Většina dotazovaných zmínila, že se i mimo službu snaží chovat tak, jako ve službě, protože vzhledem k tomu, že pracují ve městě, ve kterém zároveň žijí, nemohou si dovolit, chovat se v soukromí nějak více odlišně. Ovšem stejně tak nadpoloviční většina respondentů přiznala, že se v soukromí občas dopustí přestupku, za který v práci ostatní postihuje, ale například KP2 k tomu dodává, že je srozuměn s tím, že za své jednání může dostat postih stejný, jako ostatní občané, a rozhodně se nikde nebude

prokazovat průkazem příslušníka PČR a požadovat výhody. Ostatní respondenti nezmínili, že by při takovém jednání zneužívali služebního průkazu, ani to ale nevyvrátili. Zde musím dodat, že policista, který spáchal přestupek a prokáže se při něm služebním průkazem PČR, nesmí být řešen v blokovém řízení, přestupek se předává přímému nadřízenému tohoto policisty a je řešen v kázeňském řízení. V konečném důsledku je tedy postih z finančního hlediska mnohem tvrdší, protože policista má na několik měsíců krácené osobní ohodnocení, což může prakticky dělat několik tisíc korun měsíčně. Samozřejmě může dostat ještě jiný kázeňský trest, jako například záporné hodnocení nadřízeného, které má vliv na kariérní postup u Policie ČR, to záleží na libovůli jeho nadřízeného. Pustí-li tedy policista jiného policistu, který spáchal přestupek a prokázal se služebním průkazem, bez toho, aby ho nahlásil jeho přímému nadřízenému, dochází zde ke zneužití pravomocí úřední osoby.

Etiku u policie vnímají všichni respondenti jako velice důležitou. Všichni také znají Etický kodex PČR, i když jeden policista přiznal, že pouze částečně, a všichni souhlasí s jeho zněním a s tím, že kdyby všichni policisté dodržovali etický kodex, jednali by spravedlivě, jak říká KP6 „*férově*“. Podle NESVADBY (2009) začíná nevhodné chování policistů na veřejnosti ústrojovou kázní, kdy nejčastěji mladí policisté působí nedbale. Rozšířené je nyní také používání vulgarismů v mluvě, které z úst policisty nemálo snižuje prestiž celé policie. Při komunikaci by pak měl policista projevit empatie směrem k občanovi. Z našeho výzkumu vyplynulo, že policisté si na své jednání v uniformě dávají pozor, dva dotazovaní uvedli, že se v uniformě chovají profesionálněji než v soukromí, ostatní si spíše myslí, že se chovají vhodně i v soukromí, vzhledem k tomu, že žijí na malém městě, kde se o nich všeobecně ví, jaké povolání vykonávají. Nikdo z dotazovaných nezmiňuje, že by se v práci bavil vulgárně nebo se nevhodně oblékal. KP6 uvádí, že i nováčci se časem usměrní: „... *poznají, že je to jenom pro jejich zlo, že působí neeticky...*“

Vztah ke službě ovlivňují samozřejmě také vztahy na pracovišti a to zejména vztahy s nadřízenými (KOVÁŘÍK 2003). Nadpoloviční většina našich respondentů

uvádí, že je s loajalitou svých kolegů spokojena, dva respondenti se k tomuto nechtěli vyjadřovat.

MACEK a HÁJEK (1995)² ve své studii uvádějí, že agresivita osob dopouštějících se trestné činnosti, arogantní či přezíravé jednání ze strany ostatních osob může mít za následek neetický přístup policistů k lidem a jejich problémům. Všech 6 respondentů našeho výzkumu se shodlo na tom, že když jednají s arogantním přestupcem, i když jim to nepřipadá etické, postih je většinou tvrdší, než kdyby s nimi přestupce jednal v klidu. Někteří dokonce zmínili, že to považují za logické, a ptají se, proč by slušnému člověku za stejné protiprávní jednání dávali stejný postih jako člověku, který s nimi jedná přezíravě? 5 z 6 dotazových také připustilo, že při jednání se známým člověkem byli minimálně jednou mírnější než obvykle. Dle mého názoru by při jednání se známým člověkem mělo být měřítko stále stejné, ovšem lidsky je to pro policistu velice těžké, i když se všichni dotazovaní překvapivě shodli na tom, že jim represivní jednání se známou osobou nedělá problém.

Výzkumná otázka zněla: V čem spatřují příslušníci Policie ČR v Týně nad Vltavou hlavní problém při výkonu svého povolání?

Odpověď na tuto otázku nám výzkum jednoznačně přinesl. Policisté si často stěžují na **velkou administrativní zátěž**, která jim, dle většiny dotazovaných, brání v kvalitě odváděné práce. Např. KP1: „*Určitě, policajti jsou prostě sekretářky. Sám ministr vnitra to nedávno prohlásil, a kdyby těch papírů bylo méně, tak by určitě byli v ulicích víc.*“ KP5: „*...jsou haldy papírů a chtějí po tobě i hlídkovou činnost, a když je těch papírů pak hodně, tak je to na úkor té hlídkové činnosti.*“ NESVADBA (2009) ve svém díle uvádí právě debyrokratizaci jako jeden z prostředků motivace k morálnímu jednání policistů.

Dalším problémem je, podle příslušníků PČR v Týně nad Vltavou, **nízké finanční ohodnocení za velmi rizikovou práci**. Na tom, že se svou mzdou nejsou spokojeni, právě z důvodu rizik spojených s vykonáváním takového povolání, se shodlo 5

---

² Zdroj se v souvislosti s tématem jeví jako jedinečný, i když je staršího data vydání

respondentů z 6. HERZOGOVÁ (1997)³ uvádí, že by se měly policistům zajistit natolik důstojné materiální podmínky, aby neměli potřebu se obohacovat na úkor společnosti a to by zvedlo prestiž celé policejní instituce. Toto tvrzení bylo potvrzeno i naším výzkumem, kdy 4 ze 6 dotazovaných uvedli, že vyšší mzda by jistě alespoň eliminovala korupci u policie. A jen logické je KOVAŘÍKOVŮ konstatování (2003), že čím vyšší má policista mzdu, tím spokojenější je se svým povoláním. Není ale pravdou, že by naši respondenti kvůli výši platu přemýšleli o změně zaměstnání, nejsou ani výrazně nespokojeni, jen upozorňují na náročnost a rizika svého povolání a poukazují na to, že by mohlo být lépe finančně ohodnoceno.

Největším negativním jevem se ale ukázalo být **zvýhodňování některých jedinců u výběrových řízení** na vyšší služební místa u Policie ČR. Všichni dotazovaní uvádějí, že bez známostí ve vyšších funkcích u policie se jen těžko lze dostat na vysněné pracovní místo. A to i přesto, že jedinec je na místo vhodným uchazečem a splňuje, dle respondentů, všechny podmínky. Na tento problém nachází řešení pouze KP6 a to, udělat výběrová řízení transparentní, pomocí delegování odborníků do výběrových komisí pouze na den výběrového řízení, tak aby tyto lidi nikdo nemohl předem „*korupčně nebo jiným tlakem ovlivnit.*“ Tento jev je opravdu velikým problémem, který může znevěrohodnit celou instituci Policie ČR.

Překvapivé je, že pouze dva komunikační partneři uvedli, že jim záleží na tom, aby jejich povolání nevnímala veřejnost negativně. KP6 se snaží působit na své služebně mladší kolegy tak, aby jednali eticky a zlepšovali tak jméno policie v očích celé společnosti.

Šokující pro mne na celém výzkumu bylo zjištění, že policisté vnímají jako nejkorupčnější právě prostředí uvnitř policie, které spojují s kariérním růstem. A naopak korupční jednání ve vztahu policista versus přestupce nepovažují za příliš ohrožující.

---

³ Zdroj se v souvislosti s tématem jeví jako jedinečný, i když je staršího data vydání

6 Závěr

Bakalářská práce prezentuje vnímání vlastního povolání policisty obvodního oddělení PČR v Týně nad Vltavou. V teoretické části je představena Policie ČR včetně její reformy. Dále definuje termíny etika, mrav, morálka, profesní etika a policejní etika, a představuje Etický kodex Policie ČR. V dalších podkapitolách se uvádí, s jakým druhem neetického chování se můžeme v řadách policie setkat, a je prezentován vztah policistů ke službě.

Praktická část bakalářské práce se zabývá výzkumem, který byl realizován pomocí kvalitativní výzkumné strategie. K výzkumu byl použit polostrukturovaný rozhovor. Výzkumný soubor tvořilo 6 policistů z OO PČR v Týně nad Vltavou. Při analýze výsledků byla použita metoda trsů, kdy se výroky řadily do skupin na základě shod a podobností. Takto vzniklo 7 skupin (trsů), které byly přehledně zobrazeny v tabulkách a řádně okomentovány. Výsledky jsou prezentovány také v diskuzi, která následuje po interpretaci výsledků, a jsou zde konfrontovány s názory odborníků.

Výzkumná otázka zněla: V čem spatřují příslušníci Policie ČR v Týně nad Vltavou hlavní problém při výkonu svého povolání?

Na tuto otázku našel výzkum několik odpovědí. Jako velký problém policisté vnímají velkou administrativní zátěž, která jim brání odvádět kvalitní práci v terénu. Vzhledem k tomu, že je nedostatek policistů v ulicích, bylo by dobré, policii debyrokratizovat. Administrativa spojená s dokazováním je jistě důležitá, avšak jejím generalizováním se vytvořil zbytečně objemný systém byrokracie.

Další problém, na který policisté z OO v Týně nad Vltavou poukazují, je nízké finanční ohodnocení za rizika spojená s výkonem služby. Většina z nich uvádí, že jejich mzda nedosahuje ani průměrné mzdy vypočtené v České republice.

Nejvíce si komunikační partneři stěžovali na zvyhodňování některých jedinců při kariérním postupu u Policie ČR. Policisté konstatují, že bez známostí v řadách vedoucích pracovníků Policie ČR se v podstatě nelze dostat na vysněná místa. Tento

problém považují za zásadní a většina z nich z něj nevidí východisko. Pouze jeden komunikační partner se snaží navrhnout řešení.

Závěrem bych rád uvedl, že korupce uvnitř policie by v budoucnu mohla představovat hrozbu destabilizace celé policejní organizace a odklon zkušených policistů do jiného pracovního prostředí. Myslím si, že by bylo dobré, aby se nastavila pravidla kariérního růstu transparentněji.

7 Použitá literatura:

Monografie:

- *BIBLE: Písmo svaté Starého a Nového zákona, 2001.* Česká biblická společnost. ISBN 80-85810-29-8
- BORSKÁ, I., a kol., 1995. *Policejní deontologie.* Praha: PA ČR
- DISMAN, M., 2002. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele.* Praha: Karolinum. ISBN 80-246-0139-7
- DUFKOVÁ, I.; ZLÁMAL, J., 2005. *Korupce.* Praha
- FILÁK, A. a kol., 2001. *Teoretické a právní aspekty pořádkové činnosti policie.* Praha: PA ČR. ISBN 80-7251-074-6
- HERZOGOVIÁ, Z., 1997. *Základy filosofie a profesní etiky.* Praha: PA ČR. ISBN 80-85981-42-4
- HERZOGOVIÁ, Z. 2003. *Policejní etika. Závěrečná zpráva institucionálního vědeckovýzkumného úkolu č. 413.* Praha: PA ČR.
- HULINSKÝ, P., 2008. *Aktuální otázky trestněprávní ochrany společnosti před korupcí.* Praha: Police history. ISBN 978-80-86477-47-3
- KOPAL, J., 2001. *Občan, zákon a policie.* Brno: Ekologický právní servis. ISBN 80-86544-02-8
- KOVAŘÍK, Z., 2003. *Problém vztahu policistů ke službě.* Praha: Police history. ISBN 80-86477-13-4
- MACEK, P.; HÁJEK, V., 1995. *Obecní policie.* Praha: Eurounion. ISBN 80-85858-18-5
- MACEK, P.; HÁJEK, V., 2003. *Obecní policie II.* Praha: PA ČR. ISBN 80-7251-133-5
- MIOVSKÝ, M., 2006. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu.* Praha: Grada. ISBN 80-247-1362-4
- NESVADBA, P., 2009. *Policejní etika.* Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-195-3

- POSPÍŠIL, M., (nevydáno). *Etika a základní komunikační dovednosti při výkonu profese bezpečnostních složek*
- SLÁDEK, O., 1986. *Zločinná role gestapa*. Praha: Naše vojsko. ISBN 28-071-86
- SOKOL, J., 2010. *Etika a život*. Praha: Vyšehrad. ISBN 978-80-7429-063-3
- SRNEC, J., 2010. *Základy psychognostiky*. Praha: Pražská vysoká škola psychosociálních studií. ISBN 978-80-904541-2-5
- ŠKODA, J.; VAVERA, F.; ŠMERDA R., 2009. *Zákon o policii s komentářem*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-160-1
- VOKUŠ, J., 2010. *Policie České republiky*. Praha: Policejní prezidium ČR. ISBN 978-80-254-7701-4

Internetové zdroje:

- BRAUN, S., 2010. č. 2. *GdP fordert § 115 StGB gegen Übergriffe auf Polizisten in Deutsche Polizei* [online] [náhled 15. 2. 2015]. Dostupné z: [http://www.gdp.de/gdp/gdp.nsf/id/_dp201002/\\$file/DeuPol1002.pdf](http://www.gdp.de/gdp/gdp.nsf/id/_dp201002/$file/DeuPol1002.pdf)
- COUPER, C. D., 2013. *Making Choices: The Moral Aspects of Policing in Improving Police*. [online] [náhled 15. 2. 2015]. Dostupné z: <https://improvingpolice.wordpress.com/2013/01/15/making-choices-the-moral-aspects-of-policing/>
- DUFKOVÁ, I.; ZLÁMAL, J., 2003. *Policejní a profesní etika se zaměřením na etický kodex Policie České republiky* [online] Praha. [cit 5. 11. 2014 a 25. 11. 2014]. Dostupné z <http://skolamv.cz/publikace/etika.doc>
- *Etický kodex zaměstnanců úřadu vlády* [online] [cit. 26. 11. 2014]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/urad-vlady/eticky-kodex/eticky-kodex-zamestnancu-uradu-vlady-cr-100436/>
- *Etický kodex sociálních pracovníků České republiky* [online] [cit. 26. 11. 2014]. Dostupné z: <http://socialnirevue.cz/item/eticky-kodex-socialnich-pracovniku-ceske-republiky>
- *Etický kodex Českomoravské psychologické společnosti republiky* [online] [cit. 26. 11. 2014]. Dostupné z: <http://cmps.ecn.cz/?page=eticky-kodex>

- *Etický kodex České lékařské komory republiky* [online] [cit. 26. 11. 2014]. Dostupné z: <http://www.nemho.cz/eticky-kodex-lekaru-ceske-lekarske-komory>
- *Etický kodex práv pacientů* [online] [cit. 26. 11. 2014]. Dostupné z: <http://www.ikem.cz/www?docid=1002387>
- *Etický kodex Policie ČR* [online] [cit. 26. 11. 2014]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/eticky-kodex-policie-ceske-republiky.aspx>
- NESVADBA, P., 2007. č. 7. *Nad východisky a cíli policejní etiky* in *Policista* [online] [náhled 15. 11. 2014]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/policista-626975.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>
- POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, *O Policii ČR* [online] [cit. 1. 11. 2014]. Dostupné z: <http://www.policie.cz>
- *Slovník cizích slov* [online] [cit. 1. 11. 2014]. Dostupné z: <http://slovník-cizich-slov.abz.cz>

Legislativa:

- ČESKO, 2003. *Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů*
- ČESKO, 2008a. *Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky*
- ČESKO, 2008b. *Zákon č. 274/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky*

8 Použité zkratky

apod. – a podobně

KP – komunikační partner

MV ČR – Ministerstvo vnitra České republiky

např. - například

OO – obvodní oddělení

PČR – Policie České republiky

s. - strana

srv. - srovnej

VB – Veřejná bezpečnost

9 PŘÍLOHY

Etický kodex Policie České republiky

Příslušníci Policie České republiky, vědomi si svého poslání, spočívajícího ve službě veřejnosti, založeného na úctě a respektu k lidským právům, vyjadřují následující principy, jež chtějí sdílet a dodržovat.

1. Cílem Policie České republiky je

- a. chránit bezpečnost a pořádek ve společnosti,
- b. prosazovat zákonost,
- c. chránit práva a svobody osob,
- d. preventivně působit proti trestné a jiné protiprávní činnosti a potírat ji,
- e. usilovat o trvalou podporu a důvěru veřejnosti.

2. Základními hodnotami Policie České republiky je

- a. profesionalita,
- b. nestrannost,
- c. odpovědnost,
- d. ohleduplnost,
- e. bezúhonnost.

3. Závazkem Policie České republiky vůči společnosti je

- a. prosazovat zákony přiměřenými prostředky s maximální snahou o spolupráci s veřejností, státními a nestátními institucemi,
- b. chovat se důstojně a důvěryhodně, jednat se všemi lidmi slušně, korektně a s porozuměním a respektovat jejich důstojnost,
- c. uplatňovat rovný a korektní přístup ke každé osobě bez rozdílu, v souladu s respektováním kulturní a hodnotové odlišnosti příslušníků menšinových skupin všude tam, kde nedochází ke střetu se zákony,
- d. při výkonu služby jednat taktně, korektně a vhodně uplatňovat princip volného uvážení,
- e. používat donucovacích prostředků pouze v souladu se zákonem; nikdy nezacházet s žádnou osobou krutě, nehumánně či ponižujícím způsobem,
- f. nést odpovědnost za každou osobu, která byla omezena Policií České republiky na osobní svobodě,
- g. zachovávat mlčenlivost o informacích zjištěných při služební činnosti,

- h. zásadně odmítat jakékoliv korupční jednání, netolerovat tuto protizákonnou činnost u jiných příslušníků Policie České republiky, odmítnout dary nebo jiné výhody, jejichž přijetím by mohlo dojít k ovlivnění výkonu služby,
- i. zásadně se vyhýbat jakémukoliv jednání, které by mohlo být střetem zájmů

4. Závazkem vůči ostatním příslušníkům Policie České republiky je

- a. usilovat o otevřenou a partnerskou spolupráci,
- b. dbát, aby vztahy byly založeny na základě profesní kolegiality, vzájemné úcty, respektování zásad slušného a korektního jednání; jakékoliv formy šikanování a obtěžování ze strany spolupracovníků či nadřízených jsou vyloučeny,
- c. netolerovat ani nekrýt podezření z trestné činnosti jiných příslušníků Policie České republiky a trestnou činnost neprodleně oznámit; stejně tak netolerovat ani jiné jejich protiprávní jednání či jednání, které je v rozporu s Etickým kodexem Policie České republiky.

5. Osobním a profesionálním přístupem příslušníků Policie České republiky je

- a. nést osobní odpovědnost za svoji morální úroveň a svůj profesionální výkon,
- b. chovat se bezúhonně ve službě i mimo ni tak, aby důstojně reprezentovali Policii České republiky svým jednáním, vystupováním i zevnějškem.

Každý příslušník Policie České republiky, který jedná v souladu se zákonem a Etickým kodexem Policie České republiky, si plně zaslouží úctu, respekt a podporu společnosti, jejíž bezpečnost chrání i s nasazením vlastního života.

Zdroj: www.policie.cz

Přepisy rozhovorů

Komunikační partner 1:

Jak vnímáte svou práci?

Ze začátku jsem svoji práci bral hodně vážně, protože jsem si myslel, že člověk může společnosti svoji práci nějak pomoci. Postupem času člověk zjistí, že je to boj s větrnými mlýny a víceméně tu práci už beru jako klasickou práci, kdy tam chodím za výdělkem, abych v podstatě uživil rodinu. Ty ideály se postupem času ztrácí. Bohužel ten státní aparát je tak přehlčenější, jak administrativou, tak je ten systém prostě tak nedokonalý, že veškerá práce přijde kolikrát úplně vniveč.

Je to tedy tak, že jste na začátku byl pro tu práci ochoten dělat něco víc, než to, co bylo povinné?

Svým způsobem jsem do toho byl zapálenější, to, že to má nějaký smysl mě přešlo. To počáteční nadšení. Jsem u policie 13 let.

Jak se vypořádáváte s faktem, že pracujete ve městě, ve kterém žijí vaši známí?

Já s tím nemám problém, ze začátku jsem se, dá se říct, dost styděl, když jsem oblíkl tu uniformu. Zdálo se mi, že mě každě sleduje, ale na to jsem si už zvyknul a nemám s tím problém.

Je pro Vás problém řešit člověka, který je Váš kamarád?

Problém s tím nemám, protože když něco provede, tak si je toho určitě vědom a pokud je to kamarád a bude soudnej, tak sklopí uši a přijme trest, tak jak by měl. A pokud soudnej nebude, bude se ohánět nadávkama, že teď mám najednou uniformu a vyskakuju si, tak to nebude můj kamarád a je to jeho problém.

Taky je pravda, že jsme na řešení vždycky dva, a když by to byl opravdu někdo, koho bych řešit neměl, třeba příbuznej, tak ho bude řešit ten druhý.

Jak vnímáte etiku?

Etika by u toho policisty měla být. Určitě by měla být úcta ke svým kolegům. Úcta k občanům. Nějakým způsobem by se měla policie reprezentovat. Myslím si, že k poklesu etiky došlo i tím, že se zrušila základní vojenská služba, ti mladí kluci mají problém s uznáváním autorit, s plněním příkazů a úkolů a dodržování pravidel. Myslím si, že tím policejní etika trošku utrpěla. Ta vojna toho chlapa nějak formovala, naučila ho řád, pravidla, dodržování kázně.

Dá se říct, že tam docházelo k té selekci. Ti lidé viděli, jestli tahle práce pro ně je. Je plno kluků, který nastoupí k policii a vůbec neví, o čem ta práce je a odcházejí, protože se jim to zdá jako buzerace.

Co loajalita mezi kolegy?

No nás je tady 14, takže si myslím, že jsme spíš kamarádi a v práci není nikdo, kdo by ti vysloveně podkop nohy nebo tě nepodržel.

Je důležité se spolehnout na toho kolegu?

Určitě, je to důležitý.

Znáte etický kodex PČR?

Ano znám, byli jsme s ním seznámeni všichni v rámci klasického každoročního školení.

Je něco, co byste v něm škrtnul nebo doplnil?

Já si ho takhle do detailu nepamatuju, ale myslím si, že každá profese má svůj etický kodex a je dobře, že ho i policie má.

Funguje nějaká etika mezi kolegy na pracovišti? Třeba vzhledem k hodnostem?

Na malých obvodech se nějak mezi řadovými policisty ta hodnost nerozlišuje. Spíš věkové rozdíl a služební stáří.

Nejde to ruku v ruce s hodností?

Ne nejde, já třeba mám vyšší služební hodnost než kolega, který je tam o 6 let dýl.

Myslíte si, že je to dobře, že se to mezi řadovými policisty nedodrhuje? V terénu padá odpovědnost na toho, kdo má vyšší hodnost, nebo ne?

Odpovědnost padá na toho, kdo byl stanoven a to může být i kolega s nižší hodností.

Vnímáte rozdíl ve svém chování, když jste ve službě a mimo ni? Chováte se vždy tak, jak vyžadujete od ostatních, když jste ve službě?

Každá profese asi člověka dost zdegeneruje, takže když jsem mimo službu, tak si dost často všímám lidí a svého okolí, kde co kdo dělá, kdo řídí. Jsme malé město, takže víme, kdo má zákaz řízení, tak to člověk nějak sleduje. Je to prostě na tom člověku vidět, že je policajt, protože pořád sleduje své okolí. Je pravda, že když člověk třeba někoho řeším za pásy, tak se musím taky sám poutat, protože by bylo blbý, aby mi pak vpálil, že já se nepoutám a jeho řeším.

Takže se snažíte chovat tak, jak vyžadujete od ostatních.

Jo, v podstatě jo.

Dostali jste se někdy do situace, kdy jste při represivním úkonu se známým člověkem byli mírnější než obvykle?

Samozřejmě takový situace vznikly, většinou, když se ke mně ten člověk chová slušně, nebrání se trestu a souhlasí se vším, když ho znám a vím, že s ním nejsou žádné problémy, tak určitě jsem byl mírnější než třeba u člověka, kterého neznám a chová se slušně a já nevím, jestli je takový i normálně nebo chce docílit toho, aby na mě působil úlisně, abych mu dal mírnější trest. Ale většinou jsou ty sazby, pro sebe taxativně daný, takže každý z nás prostě dává za určitý protiprávní jednání stejnou sazbu a myslím si, že se to už dává i těm známým, aby se předešlo nějakému střetu zájmů a bylo to v jedný lajně.

Jak je to, když zastavíte nějakého kolegu? Existuje solidarita mezi policisty?

Záleží zase na tom, jak se ten člověk chová nebo o jakou jde věc. Zastavili jsme třeba kolegu, který byl pod vlivem alkoholu, tak jsme to řešili nekompromisně. Ale když třeba venčil psa bez vodítka, tak si myslím, že tam se prostě dají přivřít oči.

Má na vaše rozhodování o sankci vliv agresivita nebo arogantní jednání přestupce?

Určitě, většinou má člověk nějaký sazebník nastavenej, takže za nějaký protiprávní jednání dává jednotný sazby. Samozřejmě, člověk by měl být profesionál a neměl by se nechat vyvést z míry nějakým takovým agresorem. Ale když tam bude někdo, kdo si z nás bude dělat vysloveně srandu, bude arogantní, tak tomu odpovídá asi potom i ta sankce. Když je na člověku vidět, že je mu to líto, kaje se a je slušnej, proč bych mu měl dávat stejnou sankci jako člověku, kterej je arogantní a je si toho vědom a dělá si z toho srandu.

Jste spokojeni s finančním ohodnocením za svou práci? (Představujete si...)

Já nejsem spokojený, ale konkrétní částku bych si asi nedokázal říct, protože, když bych teď řekl třeba 30, tak bych za půl roku asi zase byl nespokojený a určitě bych zase chtěl víc.

Je ten plat, který teď máte, odpovídající Vaším současným nárokům?

Asi ne, protože vzhledem ke své pozici, bych si představoval, že bych mohl být ohodnocený asi líp.

Co říkáte finančnímu ohodnocení nových policistů? Začínají na 17 tisících hrubého a šplhají pomalu.

Je to směšný. Tihle kluci končí na hlídkových službách a jsou první na ráně, kterým se může něco stát. Mají plat jako dělníci, je to směšný.

Myslíte si, že lidi, kteří mají finanční problémy, jsou třeba v exekuci, by neměli k policii chodit, protože by mohli být náchylnější ke korupčnímu jednání?

Myslím si, že dokud tomu člověku není prokázána vina, tak je nevinný.

Jaký je Váš názor na možnosti kariérního růstu u policie?

Kariérní růst je u nás, bohužel, hodně o známostech. Z vlastní zkušenosti vím, že když chce někdo přejít na vyšší post a nemá tam známého, tak může být sebelepší, ale bohužel se tam nedostane. Ten kariérní růst je taky omezený vzděláním

To je asi správně ne?

Jo, to určitě jo.

Policie je často pracovně – administrativně zatížena, máte dojem, že Vám administrativa brání odvádět svoji práci kvalitně?

Určitě. Celej státní systém je hodně administrativně zatížený. Policie není výjimkou, a kdyby těch papírů bylo míň, tak si myslím, že by se ta práce dala kvalitněji odvádět, protože ty papíry toho člověka časově i psychicky zatěžují, a když člověk stráví 8 hodin ze 24 papírama, tak je prostě takovej v útlumu.

Myslíte si, že přemíra administrativy zásadně brání tomu, aby ten člověk byl víc v terénu?

Určitě, policajti jsou prostě sekretářky. Sám ministr vnitra to nedávno prohlásil, a kdyby těch papírů bylo míň, tak by určitě byli v ulicích víc.

Jaký je Váš názor na korupci?

Korupce tady byla vždycky, je tu, ať si to člověk připouští, nebo ne, a vždycky tady bude. Určitě je to i tím, jak byla ta předchozí otázka, jestli je policista spokojený s finančním ohodnocením nebo ne. Taký záleží na povaze člověka, na výběru těch jedinců, někdo je ke korupci náchylnější a někdo by si to se svým svědomím nedokázal smířit, že něco vzal bokem. Samozřejmě s korupcí nesouhlasím, ani jsem nezažil, že by někdo z mých kolegů něco takovýho provedl.

Ale určitě jste zažil situaci, že někdo nechtěl blok..

Samozřejmě, byli lidi, kteří chtěli svoje jednání někam zamést nějakou finanční výhodou, tak samozřejmě to kolegové řešili tak jak mají, a ti lidi byli za toto protiprávní jednání odsouzení. I za to nabídnutí bylo tady několik lidí odstíháno.

Jaká opatření by se podle Vás měla přijmout, aby se eliminovalo uplácení policistů?

Myslím si, že se můžou činit jakákoliv opatření, záleží jen na lidech, pokud ten člověk bude chtít, tak ten člověk úplatek přijme a nezabrání tomu ani žádný bezhotovostní

pokuty, to jsou kraviny. Myslím si, že vyšší mzda by to mohla trochu eliminovat. Ale je to prostě o jedincích.

Co Vás nejvíce baví na práci u policie?

Baví mě, že to není stejnorodá práce. Prošel jsem si i tím, že jsem byl v dílně, jako cvičená opice. Mě baví, že je to různorodý, to mě naplňuje. Člověk přijde do styku s různějma lidma, se naučí hromadu nových věcí, pozná hromadu nových lidí. Setká se s tou realitou úplně jinak, než člověk, kterej chodí někam do fabriky. Ta práce mě baví, jsem spokojenej.

Chtěli jste pracovat u policie již od dětství/mládí?

Nevím, nevzpomínám si na to. Asi jako každý kluk chtěl být popelářem. Mě baví spíš zvířata, takže nejvíc jsem chtěl být veterinář, k tomu, být policajtem, mě dokopal, asi spíš táta, po vojně, že by nebyl špatnej nápad. Ale nelituju toho, jsem za to rád.

Komunikační partner 2.

Jak vnímáte svou práci?

Svou práci vnímám jako poslání, protože ona je posláním. Vnímám ji tak proto, že obsahuje slib sebeobětování, riskování vlastního života, záchranu cizího života. Traktorista, ačkoliv je důležitý, nikdy neslibuje, že na ochranu života druhých, nebo na ochranu vnitřního pořádku vlastního státu je připraven položit i svůj život. Ani to není jeho náplní práce.

Jak se vypořádáváte s faktem, že pracujete ve městě, ve kterém žijí vaši známí?

Pokud při projednávání protiprávního jednání mohu mít na osobu vliv, protože se nějakým způsobem známe, ovlivňuje to můj přístup k sankci. Týká se to ale jen věcí, které jsem oprávněn na místě projednat. Trestné činy takový přístup vylučují kvůli společenské nebezpečnosti takového jednání. Pokud během projednávání zjistím, že naše známost nemá na nápravu přestupce vliv, jednám s takovou osobou jako bychom se neznali a hodnotím celou věc způsobem, jaký popisuje přestupkový zákon.

Jak vnímáte etiku?

Etika je na takové úrovni, na jaké jsme my sami. Na osobní rovině je to věc velmi individuální. Z toho vyplývá, že mi nepřísluší obecně hodnotit její stav na oddělení. Nechci se ani konkrétně vyjadřovat k něčemu, co nemám možnost efektivně a pozitivně ovlivnit. Nicméně. Na jedné straně je možnost její vymahatelnosti ve vertikální služební úrovni, na druhou stranu je služební rovina horizontální, která je nevymahatelná. Pak je ještě rovina příslušník x občan, která je podmíněná, záleží na postavení a stavu občana, které může ovlivňovat jednání policisty. Policista s narušenou etikou, jak to vnímám já, je horší než běžný občan. Od policisty se očekává příkladnost, možná to dnes není úplně veřejně vyřčeno, nicméně už se mi stalo, že jsem projednával krádež v supermarketu a přestupce na svou obhajobu uvedl, „Vy jste nikdy nekradl?“ a domníval se, nejen že tím dosáhne pochopení, ale zároveň tím mimo jiné vyjadřoval, že může být potrestán pouze od někoho, kdo je lepší než on.

Znáte etický kodex PČR?

Ano. Nic bych na něm neměnil. Jeho naplňování úzce souvisí s osobou/osobností každého jedince. Jak už to tak bývá, jsou lidé, kteří hledají skuliny a jsou lidé, kteří chtějí rozumět duchu zákona. V našem případě, duchu profesní etiky ukrytém v etickém kodexu policie.

Vnímáte rozdíl ve svém chování, když jste ve službě a mimo ni? Chováte se vždy tak, jak vyžadujete od ostatních, když jste ve službě?

Vaše otázka přímo ukazuje na ono očekávání, že pokud, jako policista, něco vyžadují od druhých, měl bych se tím také řídit. Trochu Vás musím opravit. Jednání, které u druhých sankcionuji, nesankcionuji já, ale platný zákon. Já sebe vnímám jako zprostředkovatele takového zákona. Tím Vám částečně odpovídám na Vaši otázku. Jsou situace, kdy nejednám správně, nicméně u druhých je i přesto adekvátně sankcionuji. Jsem srozuměn s tím, že pokud se dopustím jednání, které je protiprávní, jsem povinen strpět i sankci a nebudu se jí vyhýbat. V praxi to znamená, že pokud z nějakého důvodu telefonuji za jízdy a zastaví mě policie, nepoužiji služební průkaz k zahlazení svého jednání. Nicméně, moc velký rozdíl mezi tím, co vyžadují od druhých a tím jak se sám chovám, není. Jak říkají mí psychologové, jsem svérázný. Oni tím myslí to, že je neobvyklé poutat se před jízdou proto, že mi hrozí nebezpečí, ačkoliv většinová společnost to dle nich dělá pouze z obavy před sankcí v případě silniční kontroly.

Dostali jste se někdy do situace, kdy jste při represivním úkonu se známým člověkem byli mírnější než obvykle?

Ano, ale pouze do té míry, pokud skutečnost, že se vzájemně známe, mělo vliv ke změně chování. Ve chvíli, kdy tato skutečnost přestala mít na projednávanou osobu vliv, začal jsem se chovat obvykle. Přiznávám však, že to není snadné. Osobně věnuji určitou část osobního času zkoumání svého nitra, introspekci, jak moc jsem humanista a jak moc policista. V práci jsem zákon víc než já, ačkoliv já aplikaci zákona ovlivňuji.

Má na vaše rozhodování o sankci vliv agresivita nebo arogantní jednání přestupce?

Určitě ano, nicméně, před meritorním rozhodnutím zkoumám, z čeho agresivita vychází. Jinak jednám s agresivní osobou pod vlivem alkoholu z důvodu opakovaného pijáctví a jinak s agresivním chlapem, co se ten večer opil, protože přišel na nevěru své ženy a momentálně je mu všechno jedno, protože se mu zhroutil svět.

Jste spokojeni s finančním ohodnocením za svou práci?

Jsem, ale uvítal bych stejné peníze bez slevy na dani na 4 děti. Začínající policista by měl být v dnešní době ohodnocen tak 20tis. čistého a k tomu zaměstnanecké výhody jako státní byt, slevy na vlak a bus.. Bylo by možné na něj vznést i vyšší nároky na kvalitu života a jejich nerespektování vymáhat.

Jaký je Váš názor na možnosti kariérního růstu u policie?

U policie je možnost kariérního postupu. Ne každý však dosáhne touženého místa. Schopných lidí je u policie hodně a tím vzniká hodně konkurenční prostředí.

Policie je často pracovně – administrativně zatížena, máte dojem, že Vám administrativa brání odvádět svoji práci kvalitně?

Administrativa je hodně, ale není možné ji oddělit od toho, čemu Vy říkáte svoje práce. Administrativa je součástí té práce. Slyšel jsem, že se připravují změny trestního řádu, které by měly něco z administrativy odbourat. Bez ní to ale nejde. Možná, až obhájci obžalovaných zkvalitní svůj vztah k profesní etice směrem k potrestání protiprávního jednání, papírování ubude ještě více. Na menším oddělení jako, je to naše, to není nějaký problém. Kvalita práce, administrativa v kombinaci s přímým výkonem, je na dobré úrovni.

Jaký je Váš názor na korupci?

Už jsem se korupční atmosférou několikrát setkal. Někdy ji vyvolávají občané, někdy policisté. Ale jak už to bývá u všech věcí, žádná mince není tak tenká, aby neměla dvě strany. Občané občas nechtějí doklad o zaplacení blokové pokuty, ale když se jich zeptáte, jestli tím mají na mysli, abych si ty prostředky nechal, a navádějí mě tak, abych přijal úplatek, leknou se, že to tak nemyslí, jen jim vadí administrativa a s ní spojená ztráta času. Jindy je policista v tlaku, protože chce objektivně uložit blokovou pokutu ve výši 100 Kč, ale obává se, že přestupce nebude mít hotovost a požádá o vydání složenky. Tím se dostane do situace, kdy uložená bloková pokuta v případě jejího neuhrazení přestupcem, ani zdaleka nepokryje náklady na její vymáhání. V tu chvíli je vystaven výtce od nadřízeného a tím vzniká uvedený tlak. Aby se policista takové situaci vyhnul, raději poruší interní akt a před uložením pokuty v této výši se nejdříve přestupce zeptá, kolik má u sebe hotovosti. U nás na oddělení jsem se s korupcí nesetkal.

Jaká opatření by se podle Vás měla přijmout, aby se eliminovalo uplácení policistů?

Zvýšení platu, opatření proti zadlužování (souvisí to s etikou. Policista, který se topí v dlužích, by si měl v případě rizika, že podlehne korupci, najít jiné zaměstnání), nepřijímat do řad policie osoby, které už v dlužích jsou, policisty v insolvenci přeřadit na činnost, která neumožňuje nakládat s finančními prostředky, například nevydávat takovému policistovi pokutové bloky, pravidelné kontroly nadřízených na dodržování interních aktů ohledně nakládání s pokutovými bloky. Na druhou stranu, kdo chce zneužívat své postavení a mít z tohoto postavení nezákonný prospěch, bude to dělat, i kdyby byla opatření jakákoliv.

Co Vás nejvíce baví na práci u policie?

Zatím mě baví všechno

Chtěli jste pracovat u policie již od dětství/mládí?

V dětství jsem měl vůči Veřejné bezpečnosti negativní vztah, protože sympatie s VB byla vnímána jako sympatie s totalitou. Dnes však vím, že kdyby toho nebylo, byl bych zřejmě policistou už od konce základní školy.

Komunikační partner 3

Jak vnímáte svou práci?

Zpočátku jsem tu práci vnímal tak, že mě to naplňovalo, hodně mě to bavilo, postupem času mě to tolik bavít přestalo, protože je čím dál tím víc papírů. Píšeme takzvaně papír na papír a když to řeknu, tak jak mi zobák narost, tak si musíme každým papírem krýt zadek a než abysme byli venku, tak sedíme tady na zadku a tlučeme písmenka. Takže to není už tak, že by mě to bavilo.

Máte víc administrativy tím, že jste služebně starší?

Jsem u policie 7 let a myslím si, že ty papíry spíš přibývají všem. To že nejsou policajti v ulicích, ale není jen administrativou, důležitý je, že máme podstav.

To je dáno rozpočtem?

Jo, nejsou peníze

V současné době Vás práce baví?

Baví mě jezdit venku a bejt v akcích, ale nebaví mě ta administrativa.

A prevence Vás nebaví?

Já se tomudle nevěnuju, na to jsou tady jiný, to by mě nebavilo.

Jak se vypořádáváte s faktem, že pracujete ve městě, ve kterém žijí vaši známí?

To mi nevadí, jsem zastánce toho, že když muj známej dělá bordel, tak si zaslouží potrestat a jestli je to dobrej známej, tak to pochopí a když ne, tak to není dobrej kámoš.

Už jste řešil známého?

Jo, řešil jsem a vždycky jsem to udělal, tak jak se má. Prostě to musí pochopit.

Jak to vnímali ti známí, když jste s tou prací začínal?

Když jsem začal, tak to záleželo na tom, co provedli.

Jak Vás vnímali první dny v uniformě.

Úplně normálně, oni to věděli, že půjdu k policii. Nestyděl jsem se.

Jak vnímáte etiku?

Co tím myslíte?

Jak vnímáte fungování policejní etiky, jak funguje etika mezi kolegy a mezi policistou a přestupcem, chování ke služebně staršímu člověku?

Když jsem sem přišel, tak jsem byl poučen, že mi policajti si tykáme. Nějaká etika by měla bejt mezi nadřízenýma a podřízenýma. Nicméně nynější vedoucí je bejvalej řadovej, takže s nim si taky normálně tykám a co se týče etiky venku mezi lidma, řek bych, že se na každýho snažim jít slušně, ale někdy to prostě funguje tak, že si to ty lidi zkazej sami.

Když se ten člověk chová agresivně, má to na Vás vliv?

Když se ten člověk chová agresivně, tak se chovám taky tak. Ty lidi si prostě někdy nedaj říct.

Jak to funguje, když přijede hodnostně a služebně nadřízený, kterého neznáte?

U policie se už moc nesalutuje, takže normálně slušně pozdravim.

Považujete se za loajálního ke svým kolegům?

Myslím si, že jo.

Znáte etický kodex PČR?

Abych řek pravdu, tak nazpaměť ho neznám, ale zhruba vim, co v něm je.

Je něco, co byste tam třeba přidal?

Já si myslím, že to stačí, to co tam je.

Etický kodex není závazný, i když jste podepisovali, že jste se s nim seznámili, jo jo, podepisovali, ale držíte se ho?

Já bych řek, jak kdo.

A když se budeme bavit konkrétně o Vás?

Snažim se, abych jel podle něj, nemyslím si, že bych tam něco zásadního porušoval.

Připomínáte si ho? Občas, ale moc ne.

Vnímáte rozdíl ve svém chování, když jste ve službě a mimo ni? Chováte se vždy tak, jak vyžadujete od ostatních, když jste ve službě?

Nemyslím si, že bych se choval nějak jinak, vzhledem k tomu, že žiju ve městě, ve kterým sloužim, tak si to nemůžu dovolit, abych se mimo službu choval nějak odlišně.

Vyžadujete od ostatních to samé?

Já se so ustředím spíš na sebe a ostatní ať si dělaji, co potřebujou.

Ale jako policista si asi všímáte i mimo službu toho, že třeba tenhle zase jede bez pásů, tenhle řídí bez řidičáku.

Jo, to určitě, toho si všímám často.

A má vliv na řešení toho přestupku, když ho potom chytíte ve službě?

Ne, jenom mu připomenu, že jsem ho viděl i mimo službu, ať si na to dává pozor.

Dostali jste se někdy do situace, kdy jste při represivním úkonu se známým člověkem byli mírnější než obvykle?

Budeme se bavit třeba o těch pásech. Když vidím známého člověka, tak ho ani nestavím, a pak mu to normálně řeknu.

Dobře, a když je to u měření rychlosti, tam ho zastavit musíte..

Tam mám jednotné taxy, tam je to za 1000 a 2500.

Takže neberete ohled, jestli je to známý nebo ne.

Ne, tam mám prostě stanovený taxy.

Má na vaše rozhodování o sankci vliv agresivita nebo arogantní jednání přestupce?

Jo, to se přiznám, to má. Když se chová jako debil, tak mu dám třeba místo pětistovky tisícovku.

Jste spokojeni s finančním ohodnocením za svou práci? (Představujete si...)

Po 7 letech u policie, když to srovnám se všema policejníma sborama kolem nás, tak si myslím, že máme málo. Když vidím v televizi průměrný plat českého človíčka, tak si myslím, že máme málo, protože já na ten průměrný plat nedosáhnou asi o 4000 nebo 5000, což mi teda přijde divný. Myslím si, že děláme takovou práci, kdy nevíš dne ani hodiny, kdy se nevrátíš, a myslím si, že by to mohlo bejt trochu víc ohodnocený. Odměny a osobní příplatky, myslím si, že někteří kolegové jsou trošku zvýhodňováni.

To už je asi problém oddělení ne?

Jo, to určitě.

A jaký je Váš názor na plat nově nastupujících policistů? 17 000 hrubého.

Já jsem to mě taky, ale když jsem byl ve škole, tak dokonce 12 000 čistého, což mi teda v tý škole přijde v pohodě, protože tam má kde bydlet, co jíst, nemusí nic řešit. To bylo v pohodě.

A když jste přišel ze ZOP.

Měl jsem 16 000 čistého.

Bylo to dostačující?

Hm, ale nám se pořád všechno zdá málo, i když budeme dostávat 50 000, tak nám to bude málo.

Jaká je představa, kolik by měl četník s Vašima zkušenostma dostávat?

Těžko hodnotit, nevím. Myslím si, že by to mělo být minimálně na tý průměrný mzdě.. nebo spíš 27 000 čistýho.

Jaký je Váš názor na možnosti kariérního růstu u policie?

Kdo nezná lidi, co znaj lidi, tak se nedostane nikam. Myslím si, že je malá šance, aby bylo vůbec vypsáno výběrové řízení.

Z čeho to Vaše přesvědčení vyplývá?

Vyplývá to z toho, že třeba nejlepší četník, kterého jsem znal, zkoušel několik výběrek, a vždycky to bylo vypsáno pro někoho jinýho, jako připravený.

Jaký je Váš názor na korupci?

Setkal jste se s ní tady na oddělení?

Jen kolegové říkali, že jim někdo něco nabídl, ale ten člověk pak byl za to odstíhanej. Mě konkrétně nikdo nic nenabídl.

Ani náznak něčeho.

Nene, asi jsem moc přísněj a nedovolí si to.

Jaká opatření by se podle Vás měla přijmout, aby se eliminovalo uplácení policistů?

Dát jim víc peněz, pak nebudou mít potřebu něco brát.

A není to tím, že čím víc člověk má, tím větší má hlad?

To si nemyslim. Když tomu člověku zaplatíme dost, tak proč by pak bral nějaký pětikilo od někoho. Ani si nedovedu představit, jak bych to udělal, prostě to nejde. Řadovému četníkovi z to to pětikilo asi nestojí.

Chtěli jste pracovat u policie již od dětství/mládí?

Nechtěl. Policie mě nikdy nenapadla. Kamarád, policajt, mi navrhnul, pojd' k nám, tak jsem šel.

Komunikační partner 4

Jak vnímáte svou práci?

Dobře. Částečně ji vnímám jako poslání, částečně prostě jen jako výdělečnou činnost.

A co kdyby byla méně placená, hledal byste si jinou práci?

Nehledal.

Jak se vypořádáváte s faktem, že pracujete ve městě, ve kterém žijí vaši známí?

Nemám s tím žádný problém.

Nemáte problém řešit známého člověka?

Nemám, je to dané zákonem, jak to mám řešit a tak to řeším. Problém s tím nemám.

Řešil jste známého člověka?

Několikrát.

Když vidíte, že ten známý chce využít toho, že Vás zná, odvolá se na Vás třeba kolegovi, jak to na Vás působí?

Že toho využívá.

A pomůžete mu nebo mu řeknete, ať si to vyřeší s kolegou?

Jsou známý a známý. Jsou známý v uvozovkách, který toho jenom využívají, a pak jsou normální známý, který to udělaj jednou, a pak už si na to dávají pozor.

Dá se říct, že existují lidi, kterým jste ochoten pomoci?

Existují.

Jak vnímáte etiku?

Myslíte chování podřízených k nadřízeným?

Jo, to je jedna strana, ale taky chování policista versus občan.

No to je pořád stejný, musíme zachovávat vážnost a čest těch ostatních a na pracovišti je to samozřejmě daný, funguje hierarchie nadřízenej podřízenej a tak dále.

Je něco, co byste chtěl změnit? Třeba v jednání s přestupcem?

Ne.

A na pracovišti?

Taky ne, všechno v pořádku.

Znáte etický kodex PČR?

Částečně. Je sepsanej dobře.

Je dobře, že ho policie má?

Určitě, podle něčeho se řídit musíme.

Je něco, co byste vyškrtl nebo přidal?

Ne, myslím, že je to dostačující.

Vnímáte rozdíl ve svém chování, když jste ve službě a mimo ni? Chováte se vždy tak, jak vyžadujete od ostatních, když jste ve službě?

Neshledávám, že bych se měnil ve službě a v soukromí. Samozřejmě takhle profese vyžaduje profesionálnější chování ve službě než v soukromí, takový uhlazenější. Malej rozdíl tam je.

A když jste v civilu, dovolíte se špatně zaparkovat, kdežto služebním autem si to nedovolíte?

Jo, tak by se to dalo říct.

Vyžadujete od ostatních, aby se vždycky chovali tak, jako vy se chováte ve službě.

Jsou situace, kdy každé člověk třeba špatně zaparkuje, když má k tomu oprávněný důvody, tak to v soukromí toleruju.

Dostali jste se někdy do situace, kdy jste při represivním úkonu se známým člověkem byli mírnější než obvykle?

Třeba u rychlosti je to daný, tam ne, ale co se týče běžných přestupků, tak asi jo. Když je arogantní a začne na mě rvát, tak ho řeším třeba přísnějc, než člověka, kterej vystoupí z auta a je slušnej.

Jste spokojen s finančním ohodnocením za svou práci?

Částečně, mohlo by to být lepší, za tu práci, co děláme.

Kolik si představujete?

Tak 25 000 čistého. Lidi, který pracujou ve fabrikách se do takovýho nebezpečí nedostanou.

Nově nastupující policista má 13 000 čistýho, jak má pak ta rodina jako žít, když má třeba malý děti, to nevím.

Jaký je Váš názor na možnosti kariérního růstu u policie?

Skoro žádný není. Týká se to vzdělání, odsloužený praxe apod. A když nemáte známý, to už vlastně trochu naznačuje korupci.

A co si myslíte o korupci u policie?

V naší republice je hrozná. Já jsem se s tím teda nikdy neseťkal, ani nechci, ale jak jsme se o tom před chvílí bavili, známej známýmu, ruka ruku meje a s tím by se mělo teda bojovat, ale to by museli chtít zákonodárci.

A co si myslíte o uplácení policistů?

Myslím si, že lidi jsou tomu nakloněni, záleží jen na tom četníkovi, jestli se nechá zlomit nebo nenechá. Já jsem dokonce slyšel, že třeba v Praze se četníci domlouvají, hele teď jede tenhle majitel tohodle baru a ten dává úplatky, je to hrozný, pak to vrhá špatný světlo na celou policii.

Stalo se Vám to někdy?

Stalo se mi to, ale důrazně jsem odmítl, přestupce jsem upozornil na to, že i nabízení úplatků je trestné.

Jaká opatření byste navrhoval, aby se uplácení policistů eliminovalo?

Na to náš stát asi nemá, to aby tajná služba kontrolovala každého policistu, jestli je čistej a to asi dost dobře nejde no. Myslim si, že úplně se to vymýtít nedá.

Policie je často pracovně – administrativně zatížena, máte dojem, že Vám administrativa brání odvádět svoji práci kvalitně?

Určitě, protože administrativy je neuvěřitelně moc.

V čem to brání té kvalitě?

Protože člověk má být venku a když pak 3 dny prosedí v kanclu u papírů, tak se venku nic nedělá.

Je to špatně nastavený.

Co Vás nejvíce baví na práci u policie?

Baví mě akčnost. Papíry mi teda taky nevadí, ale spíš mě baví být venku.

A co vás baví nejmíň? Něco, do čeho se Vám nechce?

Vyloženě mi vadí měření rychlosti, i když si myslím, že je to třeba, ale přičítá se mi to trochu.

Chtěli jste pracovat u policie již od dětství/mládí?

Myslím si, že ano, měl jsem takový ty touhy, stát se policistou a nakonec se mi to teda povedlo.

Komunikační partner 5

Jak vnímáte svou práci?

Práci policisty vnímám jako práci, jako každou jinou, s tím že ta práce u police má specifika. Je na jiný úrovni. Je taková akční. Nesnáším u policie byrokracii, zbytečně zatěžuje. Je to práce hrozně zajímavá, když sedím s kamarádama, který pracujou v civilním sektoru, tak ty moje historky jsou ojedinělý, většinou vyprávím pak jen já a ostatní poslouchaj.

Myslíte si, že ta byrokracie snižuje práci u policie?

Určitě, mám zkušenost s prací u policie v Českých Budějovicích, tam jsem byl jen v autě a papíry tam byli jen při omezení osobní svobody. Tady v Tejně jsou haldy papírů a chtějí po tobě i hlídkovou činnost a když je těch papírů pak hodně, tak je to na úkor té hlídkové činnosti. Nadřízení si k tomu vymýšlejí čím dál tím větší kraviny. Jako konkrétní příklad můžu uvést třeba to, že když jsme dřív byli volaní na srážku se zvěří, tak jsme akorát vyplnili Euro formulář, pak se teda vymyslelo, že se budou brát ty Euro formuláře a budou se zakládat u nás, což je ještě furt dobrý, to je v řádu půl hodinky, teď nějaká chytrá hlava vymyslela, že se bude zakládat přestupkový číslo a celá ta věc se potom bude jako přestupek odkládat. Když jsem se pak ptal, na jaký přestupek to má teda nabrat, tak mi nebylo ani zodpovězeno. Opravdu kravina. Jen pro představu, tenhle blběj přestupek má až 8 listů. Úřední záznam o odložení, naskenované ten list, je to fotografická dokumentace a tohle je delikt, takže tohle může mít minimálně 4 listy. Jen pro příklad, jaký zbytečnosti jsou vymejšlený. To jsou prostě zbytečnosti, který ti zaberou hodiny. Podle mě by na všechno stačilo mít jeden úřední záznam. To je zbytečná byrokracie, která nemá s policií nic společnýho.

Jak se vypořádáváte s faktem, že pracujete ve městě, ve kterém žijí vaši známí?

Když jsem přestupoval z hlídkový v Budějovicích sem do Tejna, kde jsem vyrůstal a mám tady spoustu známých, tak jsem tu policejní práci vykonával ne úplně tak, jak zákon káže. Nechci zase říct, že bych tu práci vykonával ilegálně, ale etickej kodex mluví o tom, že má být profesionalita, samozřejmě je to jen o člověku, já jsem k té práci přistupoval lidsky, tak jsem s těma mýma známýma, který jsem musel předvádět,

zatýkat, vycházel v pohodě. Dneska se se mnou normálně baví, protože jsem se k nim choval slušně, myslím kamarádsky. Byť to mohlo navenek působit neprofesionálně.

Jak vnímáte etiku?

Třeba etické kodex Policie ČR je napsanej moc hezky, mě se líbí, a kdyby ho dodržovali všichni policisté, tak je tady všechno dobře. Stejně jako je dobře napsanej trestní zákoník, trestní řád. Jde o to, jak se vykládaj, prostě ty skulinky tam jsou. Nicméně etika u policistů by rozhodně měla bejt. Byť mi třeba nevadí tetování nebo kohout, mě by vůbec nevadilo, kdybych viděl třeba punkáče v uniformě, kdyby měl slušný jednání, vystupoval by korektně profesionálně, tak by mi vůbec nevadilo, že má potetovanej obličej. Možná to je tím, že mi je 27, že mi není 50, ale etika jako taková určitě u policistů ano. Etiku vnímám jako potřebnou.

A co třeba etika uvnitř policie?

Vstupoval jsem do policie s nadějí, že si mě někdo všimne, že se někam dostanu, ale ani prd, jak nemá člověk známý, tak je to marný. Nevím, jak je to třeba v Praze. Ale ze zkušenosti, jak nemáš známý, tak se nikam nedostaneš a paradoxně, čím větší blbec, tím je vejš. Jen pro zajímavost, když je někdo dobrej a chce z toho oddělení někam vejš, tak ten vedoucí mu napíše paradoxně horší hodnocení, protože ho nechce pustit, a on se nikam nedostane. A naopak, když se chce zbavit lempla, tak mu napíše, že je výbornej a zbaví se ho, a tak se dostávají vejš a vejš tyhlety pitomci.

Vnímáte rozdíl ve svém chování, když jste ve službě a mimo ni? Chováte se vždy tak, jak vyžadujete od ostatních, když jste ve službě?

Já jsem lidovej, asi nejsem úplně profesionální četník. Chovám se asi stejně, s tím, že když mám tu uniformu, tak si dávám víc záležet na vystupování s neznámýma civilistama, aby si neřekli, ty jo u ty policie je každej debil. Protože vadí mi, když na policajty lidi nadávaj, a pak mi vadí, když se najde nějaký pitomec, kterej jméno policie vyloženě kazí. V uniformě si musí člověk dávat pozor, jak se chová.

Vadí Vám, když se kolega v uniformě k lidem chová odměřeně?

To mi vadí, to se dostávám do křížku s kolegama. Je to asi věkem a vyzrálostí. Starší chlapi to řeší lidově. Chtěl bych, aby se policie chovala slušně, aby dělali dobré jméno policie. Nemám rád vidláky a naopak takovýty až roboty. Člověk si musí tu cestu najít, aby to bylo dobře.

Dostal jste se někdy do situace, kdy jste při represivním úkonu se známým člověkem byli mírnější než obvykle? Určitě jo, objektivně musím říct, že jsem se do takové situace dostal. S těma cizíma je to jednodušší, i oni to vnímaji podstatně líp, protože tomu známýmu je to asi taky nepříjemný, že proti nim stojí v uniformě kámoš, i když někteří toho chtějí využít pro sebe. Ale slušným lidem je to nepříjemný a cítí se trapně. Ale určitě bych mu neodpustil trestný čin.

Má na vaše rozhodování o sankci vliv agresivita nebo arogantní jednání přestupce?

To rozhodně ano, má to vliv. Když je to arogant, tak mu to dám s chutí sežrat, já se chovám k lidem tak, jak oni se chovaji ke mně.

Jste spokojeni s finančním ohodnocením za svou práci? (Představujete si...)

Tohle je strašně ošemetný. Musím říct, že jeden den se fakt kopeš do zadku a bereš peníze v podstatě za nic, a pak jsou dny, kdy si říkáš, že to nedáš, je to prostě náročný.

A peníze, které dostává policista s Vaší praxí, jsou dostatečné, vzhledem k průměrné mzdě zhruba 27 000 hrubého?

No tak to jsme podhodnocený. Aspoň to bych chtěl mít. Když dám příklad holky tady na benzíně mají 8 tisíc, tak oproti nim si žiju jako král, na Tejn mám taky slušný peníze. Jeden náš učitel z vysoký nám vyprávěl, že se účastnil sezení s interpoem, kde byli Američani a ti se ptali, kolik tady berou policisti. Tu částku jim řekli a Američani se divili, že je to výborný, pak ale dodali, že je to v korunách, aha. Ti Američani se k tomu vyjádřili, jak to můžete dělat, za tyhle peníze dělat, vždyť jste strašně lehce korumpovatelný. Potom je to o tom člověku, já jsem se zatím nesetkal s četníkem, kterej by se nechal podplatit.

Jakou výši platu byste si s Vašimi zkušenostmi představoval?

Minimálně 25 tisíc. Když jsem nastupoval, měl jsem 16, tady mám 21. Ty kluci na tý ulici by měli mít sakra víc. Je to rizikový. Nasazuju život. Nástupní plat 13 tisíc čistýho jsou pro mladý lidi bez závazků super peníze, ale pro táty a mámy od rodin, který mají závazky to je nedostačující.

Jaká opatření by se podle Vás měla přijmout, aby se eliminovalo uplácení policistů?

Navýšení platu. To by vyřešilo spoustu problémů. Logický je, že když budu mít super místo za super peníze, tak proč bych vymejšlel kraviny, za který mě můžou vyhodit. To si ho budu hlídat to místo, budu všechno dělat, tak jak mám.

Jaký je Váš názor na možnosti kariérního růstu u policie?

Bez známých bída. Nastupuje se do strážmistra, jakmile doděláš školu, tak jsi nadstrážmistr. Pak bez výběrovýho řízení jsem v Tejně dostal praporčíka, během roku. To je skoro maximum, co můžeš na hlídkový dostat. Nadpraporčík dělá spisy, to já bych dělat nechtěl. Udělal jsem si vysokou, tak mi to otevřelo dveře do spousty jiných míst, ale jak už jsem říkal, není tam nikdo, kdo by v nich stál a pozval mě dovnitř. Je spousta pěkných míst a možností, ale nesetkal jsem se s někým, kdo by tam šel a neměl tam známých. Kariérní růst ano, ale v odvětvích, ve kterých nikdo nechce dělat, jako je třeba hospodářská kriminálka.

Co Vás nejvíce baví na práci u policie?

Ojedinělost. Je to sakra zajímavá práce. Chlap bude vždycky klukem a každěj kluk chtěl být aspoň jednou policajt. Baví mě rozmanitost a akčnost.

Chtěli jste pracovat u policie již od dětství/mládí?

Jo, chtěl jsem.

Komunikační partner 6

Jak vnímáte svou práci?

Práci u policie mám rád, rozhodl jsem se pro ni až na vojně a mám ji rád. Nemyslím si, že jí budu dělat až do důchodu, i když asi jo. Kvůli Policii jsem vystudoval vysokou školu. Beru to jako prestižní povolání, vážím si toho, že jsem policajt.

Berete to jako poslání?

Neberu to jako poslání ani jako jistoty, tak půl na půl. Když jsem v té práci, tak se chci chovat jako profesionál, vystupovat profesionálně. Nechci policií shazovat, ani když

jsem v civilu. Někdo na tu policii nadává, ale v komplexu vim, že policie je a bude důležitá. Má to svůj přínos pro tu společnost.

Nechcete policii shazovat, ani když jste v civilu, znamená to, že v civilu se chováte stejně, jako když jste v uniformě? A vyžadujete to i od ostatních kolegů?

Ano, určitě. Třeba, když jsem v civilu, tak se dopustím přestupku jo, třeba zaparkuju na zeleném a s policejním bych tam nikdy nezaparkoval. Ale pak jsem cítil vinu, tak jsem třeba ráno vstal a přeparkoval jsem. Ale kupuju všude parkovací lístky, připoutám se. Od kolegů, když jsem ve službě jako velitel hlídky, jsem rád, když se chovají profesionálně. Stejně tak jsem rád, když s tím člověkem vystupují na nějaký úrovni.

Kdybyste zažil, že ten člověk se k pachateli chová neeticky, tak se Vás to dotýkalo? Jo.

A byl jste schopen s ním o tom pak mluvit?

Jo, vždycky jsme o tom mluvili, říkal jsem, hele to, co jsi teď udělal, se mi nelíbilo, dávej si na to pozor. Stane se případ, třeba na vloupání, na místě činu, ten kolega třeba vytáh cigaretu, tak jsem mu to hned řek, tohle už nikdy nedělej. Nebudu mu to říkat před tím člověkem, ale potom.

Jak se vypořádáváte s faktem, že pracujete ve městě, ve kterém žijí vaši známí?

Ze začátku jsem s tím měl velký problém. Pro mě byl největší křest, když jsme zažili případ, kdy přijeli Vietnamci na pouť, a v noci končila pouťová diskotéka a seděla tam mládež, pokušovala tam na schodech a kolem 4 – 5 hodiny přijel Vietnamec a spadla z něj taška, najednou velkej smích a jak tam bylo pár kluků, tak tu tašku rozbrali a holky do toho, začali tam za rohama zkoušet, to se mi líbí a šli. A takhle rozebrali komplet jeho stánek. Opravdu. Druhej den, nabraná krádež, 20 tisíc škoda, nebo možná ještě víc, protože tam byly samý bundy a trička, no a teď už byla ta pouť a vedoucí řek, musíte hned zajistit co nejvíc věcí a teď náměstí plný kamarádů a učitelů a my jsme tam z toho náměstí brali lidi. Nebo když jsem šel do nějaký hospody, tak to se mnou klepalo, ale teď už jsem zvyklej, ze začátku to bylo nepříjemný.

Jak na Vás lidi reagovali v uniformě?

Někteří křičeli čau, našlo se i pár skrytých, který křičeli, pozor bengá. Jako to v té naší profesi prostě takhle je, není to jako u hasičů, který jezdí lidem jen pomáhat, policie je i o represii, takže taky občas musíš dát někomu pokutu a udělat lidem tytyty a to se těm lidem nelíbí, že jo, takže se to musíš naučit tak brát. Musíš to brát jedním uchem sem a druhým tam, protože jinak bych se s těma lidma jenom dohadoval. Když někde stojím a řídím dopravu, tak se snažím vypadat jako policajt ze škatulky. Než otevřu dveře tomu oznamovateli, tak se ještě kouknu na sebe, jestli je všechno ready. Už se mi taky stalo, že mi lidi poslali taky děkovnej dopis. Ono to má svý pro a proti.

Jak vnímáte etiku?

Já si myslím, že nováčci se časem usměrní, dřív nebo pozdějc poznají, že je to jenom pro jejich zlo, že působí neeticky. Myslím si, že každej se postupně vyškolicil, že se přestal třeba opíjet na veřejnosti a takovýty věci. A stejně tak i uvnitř na oddělení, vynadá se, zanadává se, ale nikdy jsem neviděl, že by policajt policajta udeřil, nebo že by si před jinejma nadávali. V rámci kolegů, většinou ty kolegové ví, že jeden druhýho potřebuje a dokážou si ty věci vyříkat, a pak se poplácají po zádech.

Znáte etický kodex PČR?

Princip určitě vim, je tam třeba upozornit, když vidím korupční jednání, musí se jedna v rámci spravedlnosti, dbát cti.. myslím si, že je to pro nováčky něco jako přísaha, prostě další věc, kterou, když bude dodržovat, tak by měl bejt pořad férovej a kor ted', když ty kluci nemaj vojnu.

Myslíte si, že vojna naší společnosti chybí?

No, já si myslím, že z hlediska společnosti je to zbytečná věc, ale z hlediska policie určitě chybí. Ono už když se dneska dostane k policii 18 letej kluk, kterej nemá ani vojnu, ještě támhle má nějakou facebook a střílečky a ted' přijde a myslí si, že bude dělat velkýho policajta, prostě pak narazí.

Ale myslím si, že ty psychologové jsou na to připravený, vezmou radši 30 letýho chlapa, kterej už má nějaký životní zkušenosti.

Když už jste narazil na ten psychologický výběr, do jako míry si myslíte, že jsou dobře udělané?

No právě, já když jsem šel k policii, tak byly i fyzický testy daleko těžší než jsou ted', psychologicky nevím, jestli je to stejný nebo se to nějak změnilo. Oni na to psychologický posouzení berou velkej ohled, ale přitom tam je moc faktorů, jak se vyspíš, jestli jsi introvert nebo extrovert. I to jak se vyspí ten psycholog je důležitý. Ve škole, tam byl kluk, kterej říkal, že se k policajtům dostal až napodruhé, když už věděl, co se po něm u toho psychologického posouzení chce. On měl nějakou respekt, před tím studovaným člověkem, tak odpověděl holou větou a oni ho nevzali, tak tam pak podruhé žvanil a oni z toho usoudili, že se hodí. To samý, já jsem byl na zdravotních testech, seděl jsem v kukani a oni mi měřili uši, když uslyšíte pípnutí, zmáčknete, já sedím, slyším lidi na chodbě, jak se baví a nic. Za chvíli, slyšel jste něco? Ne, už to pípalo několikrát, tak to jste úplně hluchej, tak začnem znova. Tak jsem pak máčknul.

Dostal jste se někdy do situace, kdy jste při represivním úkonu se známým člověkem byli mírnější než obvykle?

No já vzpomínám, jestli jsem byl v nějakým represivním úkonu se svým známým. Nikdy jsem neřešil nikoho z rodiny, ale řešil jsem třeba kamarády. I tak jsem mu dal pouta, pak skončil výslech, on byl v pohodě, přiznal se, on říkal, že nemá kde bydlet, nemá žádný peníze, tak jsem ho odvez a dal jsem mu třeba ještě dvě stovky, aby si nakoupil.

A co řešení klasického přestupku?

Jedna z posledních pokut byla, že jsme měřili rychlost a musel jsem dát pokutu kamarádovi, policajtovi. Je pravda, že když by byla možnost, to vyřešit domluvou, když je to zákoně stanovený, nikdy jsem nepustil člověka někde, kde je zákaz, nebo třeba ožralýho. Ale jak říkám, když to lze vyřešit domluvou, tak bych ho tak vyřešil, kdyby to byl cizí člověk, tak bych mu třeba dvě stovky dal.

Má na vaše rozhodování o sankci vliv agresivita nebo arogantní jednání přestupce?

No, ne mockrát, ale je pravdou, že jsem taky zažil člověka, kterej měl jeden den propadlou technickou kontrolu a on mě začal plácet po zádech a „tak to dneska nějak udělejte“ a vylezlo z něj „já jsem z Bechyně, měl jsem tam hospodu a vaši kolegové přijeli a zašlapali tam všechny stopy“ a já říkám, dobře, ale to s tím nijak nesouvisí ne? A on se choval tak arogantně, že jsem se rozhod, že jsem mu tu pokutu dal.

Jste spokojen s finančním ohodnocením za svou práci?

Tak kdo by byl, že jo. Když to porovnáám s jinýma státníma, tak určitě ne. Já třeba mám doma pani učitelku a vidím, že ta studovala od dětství, vim, že vystudovala těžkej pedág a teď se tam trápí se 27 dětma a ona má 20 tisíc, to už já tenkrát se střední jsem bral mnohem víc. Myslim si, že chybí tak 8000, abych byl spokojenej, ta práce je fakt náročná, skončíš ve 40 letech, protože je to fakt náročný, máš sice nějakou rentu, ale 5 – 6 tisíc, co to je. A kde začneš? Nic jinýho neumíš. Zedníka, nic neumíš, můžeš dělat maximálně nějakýho vyhazovače, úřady, sekuriťáky.

Jaký je Váš názor na možnosti kariérního růstu u policie?

Já moc nevěřím v kariérní systém u policie, oni to nastavili tak, že kromě toho, že musíš vykazovat nějaký dobrý stránky, nesmíš bejt trestanej, jakmile tě potrestají, tak už nemůžeš mít známku dvě a už se nemůžeš nikam hlásit, ale sám jsem zjistil, že existuje možnost změnit to sebehodnocení, potrestat toho policajta za nic, ale nakonec je to na někom, kdo stojí v pozadí a jenom to ovlivňuje, to jsem fakt zažil. Nejsem s tím systémem moc spokojenej. Myslim si, že by pomohlo, kdyby to bylo jako u fotbalových rozhodčích, kdyby na to byli delegovaný jenom na ten den, na to výběrový řízení. Aby ho nemohli korupčně nebo jiným tlakem ovlivnit. Aby tady nebyli kamarádšofty. Udělat to úplně transparentně.

Jakou máte teď zkušenost?

No já jsem byl u výběrka podříznutěj, byl tam člověk, kterýho tam znalo vedení, tak si ho tam vzali. V současný době objektivita rozhodování není. Je to hodně o známých.

Policie je často pracovně – administrativně zatížena, máte dojem, že Vám administrativa brání odvádět svoji práci kvalitně?

Já si myslím, že je to tím vývojem takhle nastavený. Když se u policie něco pokazí, tak se hledá, jak to napravit. Takže tohle je taková zpětná kontrola. Za některý ty opatření si může vývoj u tý policie sám, všechny ty papíry navrch jsou.. jak já dokážu veliteli, že jsem byl na dopravní akci, když jsem nedal žádnou pokutu? Musim napsat aspoň ten úřední záznam. Proč se musí dávat zbraň každěj den do zbrojáku? Dřív se dávala normálně do plechový boudy. No protože asi někomu vystřelila. Jako samozřejmě, tý administrativy je moc, už jenom třeba to, že za noční službu, desetkrát za noc kóduju oddělení, když to máš dělat v půl 5 ráno a už na to nevidíš a teď ti to pořád hlásí chyba, chyba. Je to prostě zabezpečení těch informací, kontrola, kdo to tam napsal, kdo to nenapsal, proč to nenapsal, když to měl napsat.. Na některých místech se jí snaží omezovat.

Jaký je Váš názor na korupci?

Myslim si, že korupce byla, je i bude, ve všech možných strukturách policie. Zkouší to, pane policajte, nepišťe mi tam tu rychlost, zkoušej to, dělaj to. Taky jsem se s tím setkal. Určitě proti korupci by pomohly kamery. Kdykoliv může taky přijít ten agent provokatér, ale těch je hrozně málo.

Myslíte si, že by pomohlo navýšení mzdy?

To přidání je vždycky jen taková chvilková záležitost. Najednou ta jeho chuť odpadne. Najednou mu to nestačí. Nejdřív si kupuješ turisťák, potom si kupuješ herkulese a nakonec skončíš u uheráku. Nemyslim si, že by to pomohlo uplácení.

Co Vás nejvíc baví na práci u policie?

Baví mě ta různorodost, že je to každěj den jiný. Je to hrozně zajímavý. Akce je nejzajímavější.

Chtěli jste pracovat u policie již od dětství/mládí?

Ne to ne, já jsem chtěl jezdit s traktorem, kombajnem. Až na vojně, když jsem k tomu trochu přičuch, tam byl kluk, kterej mi říkal, že až skončí na vojně, tak si chce dodělat maturitu a dělat policajta. Tak jsem o tom začal uvažovat. Když jsem šel odevzdat vojenskou knížku, tak hned ten den jsem se šel přihlásit k policii.